

Ἡ προσέλευση στή θεία Μετάληψη

- Ἡ θεία Εὐχαριστία: θεολογικές διαστάσεις
- Προϋποθέσεις συμμετοχῆς
- Πότε ἡ Εὐχαριστία τελεῖται ἐγκύρως
- Κάθε πότε κοινωνοῦμε
- Ἡ νηστεία καί ἡ ἐξομολόγησις πρὶν ἀπὸ τῆ θ. Κοινωνίας
- Πῶς κοινωνοῦμε
- Τί ἀποφεύγουμε

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Β' Έκδοσις (1997)

Έκδότης: Ί. Μητρόπολις Δημητριάδος

Κείμενα: Μητροπολίτης Δημητριάδος Χριστόδουλος

Έπιμέλεια έκδόσεως: Άρχιμ. Θεολόγος Άποστολίδης

Καλλιτεχν. Έπιμέλεια: Τάσος Ξουράφας,
Δόν Δάλεξιου 25, Βόλος, τηλ. 25.529

Έκτύπωσις: Άλέκος Ξουράφας, Φιλ. Έταιρείας 19,
Βόλος, τηλ. 67.639

ISBN 960 -533 - 004 -0

© copyright Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος

ΠΛΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ

Ἡ θεία Κοινωνία ἢ Θ. Μετάληψη (ἡ κοινῶς "Μεταλαβία") ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι καὶ σήμερα, καὶ γι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς μὴ συνειδητοποιημένους χριστιανούς, ἡ κορυφαία ἐκφράση τῆς πίστεως, τῆς εὐλάβειας, τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ τῆς εὐλογίας. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ βαθμὸ τῆς πίστεως ἢ τῆς θρησκευτικῆς καλλιέργειας ποὺ διαθέτει κάποιος, ὅλοι, ἄλλοι ἐνσυνείδητα καὶ ἄλλοι ἀνεπίγνωστα, νοιώθουν ἓνα φόβο μπροστὰ στὸ Μυστήριον. Ὁ φόβος αὐτὸς κρατᾷ τοὺς περισσότερους μακριὰ τοῦ τὸν περισσότερο καιρὸ τοῦ χρόνου, ἐνῶ καὶ ὅταν ἀποφασίζουν νὰ πλησιάσουν, τὸ κάνουν μᾶλλον ἀπὸ συνήθεια "ἔτσι, γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χρόνου" - ὅπως λένε - καὶ παραμένουν ξένοι πρὸς τὶς ἀληθινές του διαστάσεις.

Ἀλλὰ καὶ γιὰ περισσότερους ἀπὸ τοὺς συνειδητοποιημένους χριστιανούς μας ἡ συχνὴ ἢ ἀραιότερη προσέλευση στὴν "τράπεζα τοῦ Κυρίου" περιορίζεται σὲ εὐσεβιστικὰ πλαίσια ἀτομικῆς σωτηρίας. Οὔτε ποὺ ὑποψιάζονται οἱ εὐαισθητοποιημένοι αὐτοὶ χριστιανοὶ μας, τὴ διάσταση τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς "φανέρωσης καὶ ἐκπλήρωσης τῆς Ἐκκλησίας" ἢ ὡς "μυστηρίου τῆς σύναξης" ἢ ὡς "πρωταρχικοῦ τυποῦ τῆς Ἐκκλησίας" ἢ ὡς "βίωσης τοῦ μέλλοντος αἰῶνος" τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἡ κρυφὴ πλευρὰ τοῦ μυστηρίου ποὺ ἔχει παραμείνει στὴ σκιά τῆς ἀγνοίας, συμπαρασύροντας ὁμῶς τὴ βασικὴ ἐννοία τῆς Εὐχαριστίας ὡς Μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας, μιὰ καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμον "ἵνα τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν" (Ἰω. ια, 52).

Ἔτσι ἡ μεγάλη μάζα τοῦ λαοῦ μας παραμένει ξένη πρὸς τὰ οὐσιώδη θεολογικά γνωρίσματα τῆς θ. Εὐχαριστίας. Ἡ ἀδιαφορία ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ ἡ ἐλλιπὴς γνώση ἀπὸ τὸ ἄλλο ἔχουν συμβάλει σ' αὐτὸ πού ὁ π. Ἀλεξ. Σμεμαν ὀνομάζει "ιδιότυπη ἑκπτώση" τῆς Εὐχαριστίας" (π. Ἀλεξ. Σμεμαν: Εὐχαριστία. Ἐκδοσις: Ἀκρίτας, β' ἔκδοσις 1987, σ. 14). Οἱ εὐθύνες τῆς λεγόμενης ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας εἶναι πελώριες καθὼς καὶ τῆς ποιμένουσας Ἐκκλησίας, πού ἀντιμετώπισαν τὸ ζήτημα μὲ τοὺς φακούς τῆς ἑτεροδοξίας. Ἀλλὰ καὶ τοῦ εὐσεβιστικοῦ κινήματος οἱ εὐθύνες εἶναι ἐπίσης μεγάλες, ἐπεὶδὴ τὸ κίνημα αὐτὸ στὴν πατρίδα μας, ἐνὸς ἐπρόβαλε τὴν ἀνάγκη τῆς συχνῆς θείας Μεταλήψεως, δὲν ἐκαλλιέργησε τὴν ἐδραίωση τῆς θ. Εὐχαριστίας ὡς ἐκκλησιαστικῆς συναξῆς, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐμόχθησε γιὰ τὴν ιδιωτικὴ καὶ ἀτομικὴ σωτηρία, περιφρονώντας τὴν ἐκκλησιαστικὴ διάσταση τοῦ Μυστηρίου. Ἡ εὐχαριστικὴ συναξὴ ἀπὸ κατ' ἐξοχὴν χώρος ἑκφρασεως τῆς Ἐκκλησίας, μετεβλήθη σὲ καταφύγιο ἀτομικῆς σωτηρίας καὶ πεδίο ἐπιβράβευσης ἀτομικῆς ἀξιοσύνης. "Εἶναι τὰ μυστήρια, πού ἀπὸ ζωογόνες πράξεις ἐπιβίωσης τῆς ὀρθόδοξης κοινότητος ἔχουν μετατραπῇ σὲ μαγικούς «ἀγωγούς χάριτος» καὶ τελετὲς ἀτομικῆς θρησκευτικότητος, ἂν δὲν ἔχουν ἐκπέσει στὸ ἐπίπεδο τῶν κοινωνικῶν ἐκδηλώσεων" (Π. Βασιλειάδης: Ὁρθοδοξία καὶ λειτουργικὴ ἀναγέννησις. Στὸ «Καθ' ὁδόν» 1/92 σ. 67). Οἱ ἄνθρωποι πού τὸ ἀκολουθήσαν - καὶ ἦσαν πολλοὶ καὶ μὲ ἀγαθὲς διαθέσεις εὐλάβειας - δὲν ἔμαθαν, οὔτε μποροῦν νὰ ἀντιληφθοῦν "τὸ μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, δὲν συμμετέχουν στὸ μυστήριον τῆς συναξῆς, σ' αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς συνένωσης τῆς διαμελισμένης καὶ ἀμαρτωλῆς ἀνθρωπίνης φύσης στὴ θεανθρώπινη ἐνότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ" (ἐνθ. ἀνωτ. σ. 27). Ἡ σύγχρονη Βαβέλ τῶν μεγαλουπόλεων πιέζει τὸν ἑσῶ ἄνθρωπο" κρατώντας τὸν στὴν πτώση.

Αποτέλεσμα αυτής της διαστρεβλωμένης αντίληψης είναι ότι τα ενδιαφέροντα και αυτών των θρησκευομένων πιστών, σε σχέση με τη Θ. Κοινωνία, περιορίζονται στη διαχείριση εξωτερικών ή δευτερευόντων στοιχείων, που εξαντλούν τη σχετική προβληματική. Ερωτήματα, όπως π.χ. "πόσο συχνά πρέπει να κοινωνούμε;", ή "πόσο πρέπει να νηστεύουμε για να κοινωνήσουμε;", ή "είμαι άμαρτωλός και δεν πρέπει να κοινωνώ συχνά. Σούπα είναι ή Θ. Κοινωνία;" εκφράζουν τα στενά πλαίσια της έλλιπούς κατηχητικής και λειτουργικής αγωγής, μέσα στα οποία κινείται ο πολύς κόσμος, χωρίς δυνατότητες προσπέλασης στο ουσιαστικότερο θεολογικό νόημα του Μυστηρίου.

Το φυλλάδιο αυτό φιλοδοξεί να προσφέρει, με απλό και επαγωγικό τρόπο, μία πληρέστερη ενημέρωση και διδασχή στον αναγνώστη που επιθυμεί να μάθει κάτι το σημαντικό πάνω στις θεολογικές και πρακτικές όψεις του θέματος αυτού, που συνιστά την πεμπτουσία της εκκλησιολογικής μας ύπαρξης. Και να συμβάλει στην επιστροφή όλων μας στις αληθινές μας εκκλησιαστικές ρίζες, να τονίσει την ανάγκη βίωσης των σωτηριολογικών διαστάσεων του μυστηρίου, να καταπολεμήσει την αλλοτριωτική απομάκρυνση των λαϊκών αδελφών από αυτό καθώς και τη μετατροπή της Θ. Λειτουργίας σε εūkαιρία ανακυκλούμενης άτομικης εύλαβικης έκδηλωσης, χωρίς τη διάσταση της Κοινωνίας, της Σύναξης και της Εκκλησίας.

Η ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

Η θ. Εὐχαριστία δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα ἀπὸ τὰ ἑπτὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν Μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, τὸ Μυστήριο τῶν Μυστηρίων. Εἶναι ἡ ἀνακεφαλαιώση ὁλοκλήρου τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας. Τὸ συνέστησεν ὁ Κύριός μας τὸ τελευταῖο βράδυ τῆς ἐπιγείας ζωῆς Του, ἐκεῖ στὸ Ὑπερῶ τῆς Ἱερουσαλὴμ, τῇ νυκτὶ τῆς Μεγ. Πέμπτης, στὴ διάρκεια τοῦ Μυστικοῦ Δειπνοῦ. Ὄταν ἔλαβε στὰ χέρια Του τὸ ψωμί, τὸ εὐλόγησε καὶ τὸ μοίρασε στους Μαθητὲς Του λέγων: "Λάβετε, φάγετε τοῦτό ἐστι τὸ Σῶμα μου". (Ματθ. κστ, 26). Καὶ μετὰ ἔλαβε στὰ χέρια Του τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασί, τὸ εὐλόγησε καὶ τοὺς τὸ πρόσφερε νὰ πιουν, λέγων: "Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ Αἷμα Μου, τὸ τῆς Καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν" (Ματθ. κστ, 28).

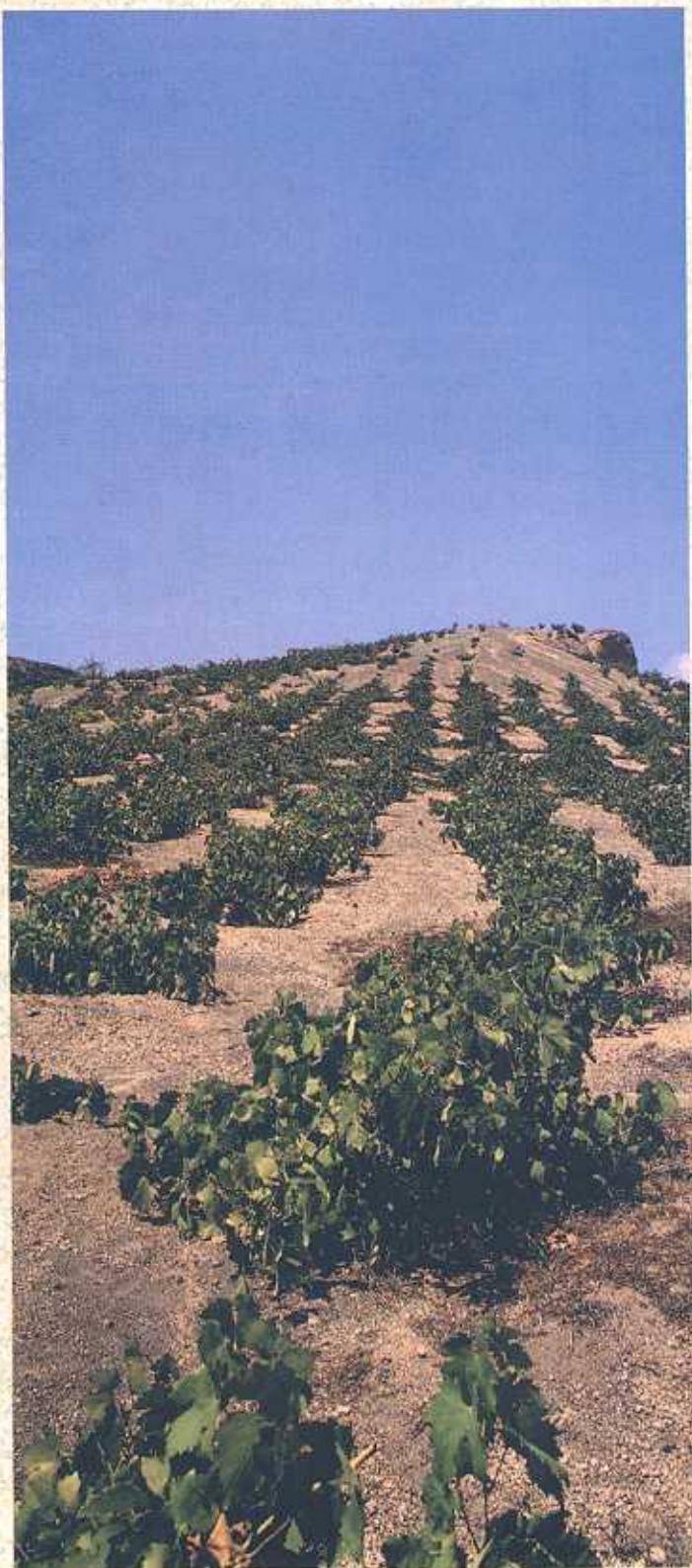
Τὰ ἱερά αὐτὰ λόγια Του ὁ Κύριος συνεπλήρωσε μὲ τὴν ἐξῆς βαρυσήμαντη προτροπὴ: "Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν" (Λουκ. κβ, 12). Καὶ ὁ θεὸς Παῦλος προσέθεσε: "Ὅσάκις γάρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ" (Α' Κορ. ια, 26). Καὶ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν Του ὁ Κύριος, στὶς ἐμφανίσεις Του πρὸς τοὺς Μαθητὲς, κάνει "κλάση τοῦ ἄρτου" καὶ γευματίζει μαζί τους.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ πρώτη Ἐκκλησία, πιστή στὴ παράδοση αὐτή, καθιέρωσε ἀμέσως τὶς συνάξεις τῶν πιστῶν τῆς στᾶ Ἱεροσόλυμα μέ ἐπίκεντρο τὴν ἐπανάληψη τῆς "κλάσεως τοῦ ἄρτου". Οἱ πρῶτες αὐτές συνάξεις τῶν πιστῶν εἶχαν ἐκκλησιολογικό καὶ εὐχαριστιακό χαρακτήρα. Ὁ Ἀπόστολος προΐσταται. Εἶναι ὁ "κεχρισμένος" καὶ "κεχαριτωμένος", ὁ προφήτης, ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἱερεὺς, ὅπως ἀκριβῶς ἦταν ὁ Κύριος, τοῦ Ὁποίου εἶναι διάδοχος. Ἡ παρουσία τοῦ στὴ συνάξη δίνει ὅλο τὸ πλήρωμα σὲ μιὰ ποιμνῇ. Συγκροτεῖ καὶ συναρμῶζει τὸ ἓνα σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἀκολουθοῦν ἀργότερα οἱ Ἐπίσκοποι, πού οἱ Ἀπόστολοι ἐχειροτόνησαν. Καὶ αὐτοὶ ἀρχικά μόνοι καὶ ἔπειτα πλαισιούμενοι ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τὸ λαό, ἀλληλοπεριχωροῦνται καὶ συνθέτουν τὴ μιὰ Εὐχαριστιακὴ κοινότητα. Δηλ. βιώνουν τὸ πάθος, καρπώνονται τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀνάστασης, δέχονται τὸ Κυριακὸ Σῶμα καὶ Αἷμα. Ἐχουν τὴ συνείδηση ὅτι ἀποτελοῦν ἓνα σῶμα, τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας μέ κεφαλὴ τὸ Χριστό. Τρῶνε τὸν ἄρτο καὶ πίνουν ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου συγκροτώντας τὴν Ἐκκλησία.

Ἔτσι ἀπ' ἀρχῆς καθιερώνεται τὸ σχῆμα τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ἀποτελοῦν ὁ Ἐπίσκοπος μαζί με τὸ πρεσβυτερίο τῆς περιφέρειας του καὶ μαζί με τὸ λαό, πού τοῦ κληρώθηκε. Ὅλοι μαζί γύρω ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο τῆς Εὐχαριστίας, ἀπαρτίζουν τὴ συγκροτημένη ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα πού λειτουργεῖ αὐτόνομα, βιώνει τὴν Πεντηκοστή, κατέχει τὴν πληρότητα τῆς ἀλήθειας καὶ ἐκφράζει τὴν καθολικότητα καὶ τὴν οἰκουμενικότητα τῆς ποιμνῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία μορφώνεται περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Εὐχαριστίας, πού γίνεται τὸ κέντρο τῆς ζωῆς τῆς.

Ἡ σημασία καὶ σπουδαιότης τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ὡς κέντρου καὶ κριτηρίου τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, εἶναι προφανές. Πάντα τὰ ἱερά μυστήρια καὶ σύμπασα ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ κινοῦνται περὶ τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν καὶ ἀντλοῦν ὑπόστασιν ἐκ τῆς σχέσεώς των πρὸς αὐτήν. Ἡ Θεία Εὐχαριστία, τελούμενη ἐκάστοτε ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἢ ἐν ὀνόματι τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου τοῦ τόπου, ἀποτελεῖ τὸν ἄξονα καὶ τὸ κριτήριον τῆς ὅλης ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκαλύπτουσα τὸ βαθύτερον καὶ ἐσχατον νόημα τῆς υπάρξεως ὅλης τῆς κτίσεως, τὸ ὁποῖον εἶναι κοινωνία ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Καθίσταται ὡς ἐκ τούτου πρόδηλον τοῦτο μὲν, ὅτι ἡ Θεία Εὐχαριστία δέον νὰ τελεῖται πάντοτε ἐν ὀνόματι τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου καὶ τῇ ἀδείᾳ αὐτοῦ, διὰ νὰ εἶναι ἐγκυρος καὶ σωστικὴ διὰ τοὺς μετέχοντας, τοῦτο δέ, ὅτι ὁ τρόπος τῆς τελέσεως αὐτῆς δέον νὰ εἶναι ὁ ἀρμόζων εἰς τὴν φύσιν καὶ τὸν χαρακτήρα αὐτῆς ὡς εἰκόνας τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἐσχατοῦ νοήματος τῶν ὄντων..."

(Μήνυμα τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν
Πάτμος, 26-9-1995)

ΟΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

Από την ὀρθόδοξη ἐρμηνεία τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν ἀπορρέουν τὰ ἐξῆς προσδιοριστικά τοῦ Μυστηρίου καὶ χαρακτηριστικά δεδομένα:

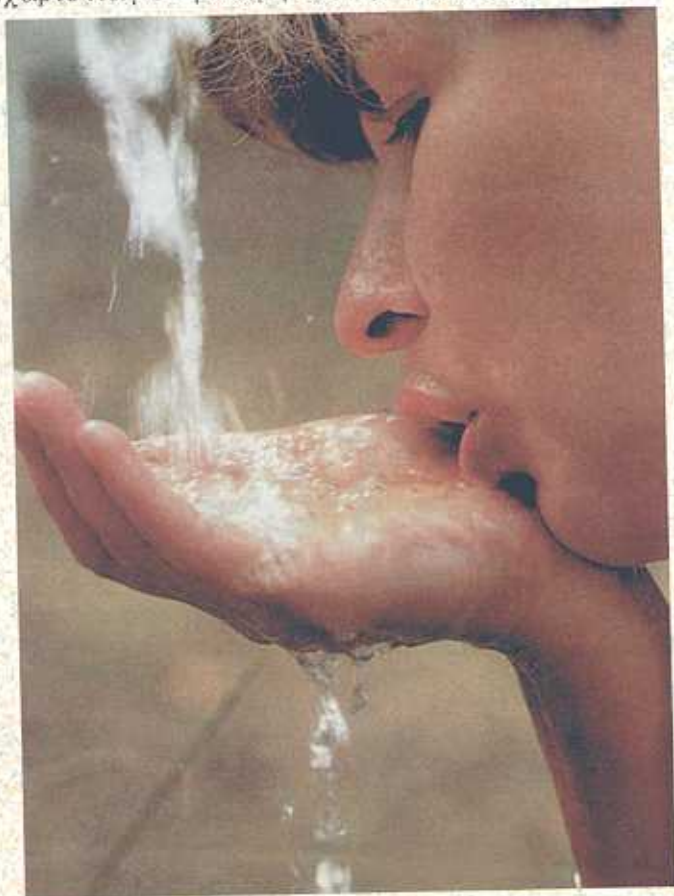
1. Ἡ Εὐχαριστιακὴ ἀνάμνηση τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ὁ Κύριος μὲ τὴ σταυρικὴ Του θυσία καὶ ἡ ἀνθρωπότητα μὲ τὴν εὐχαριστιακὴ ἀνάμνηση τῆς ἐπιστρέφουν εὐχαριστιακά στὸν Θεὸ Πατέρα καὶ Δημιουργὸ τὸν αἶνο καὶ τὴν προσφορά τῶν. Ἡ ἀνάμνηση ἐν τούτοις δὲν σημαίνει στροφή πρὸς τὸ παρελθόν μόνο. Ὁ Κύριος εἶπε "κάνετε αὐτὸ γιὰ νὰ μὲ θυμάστε". Ὅμως, ἡ εὐχαριστιακὴ ἀνάμνηση προσανατολίζεται πρὸς τὴ Δευτέρα Παρουσία. Ὁ Ἀπ. Παῦλος το λέει καθαρά: "Τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ" (Α' Κορ. ια, 26). Ἐδῶ ἔχουμε τὴν προοπτικὴ τοῦ μέλλοντος.

2. Ἡ Ἐκκλησιολογικὴ διάσταση τῆς θ. Εὐχαριστίας, ὅπως αὕτη κατοχυρώνεται στὴ λειτουργικὴ πράξη τῆς πρώτης Ἐκκλησίας καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι καὶ σήμερα καὶ μέχρι τὴν συντέλεια τῶν αἰώνων. Τὸ ἕνα Εὐχαριστιακὸ Σῶμα λειτουργεῖ κατὰ ἀπὸ τὴν ποιμαντικὴ φροντίδα τοῦ ἑνὸς Ἐπισκόπου καὶ τὴν μυστηριακὴ ἐπίκληση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀπὸ τὸν ἕνα προϊστάμενο τῆς συνάξεως. Ἡ συνάξη τοῦ διασκορπισμένου λαοῦ τοῦ Θεοῦ μὲ ἐπικέντρο τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως στὴ Βασιλεία τῶν ἐσχάτων χρόνων, καὶ μὲ ἔκφραση τῆ θ. Εὐχαριστία, ἐκφράζουν τὴ διάσταση τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ καὶ παλαιότερα ὅλα τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας συνδέονταν μὲ τὴ θ. Εὐχαριστία, σήμερα δὲ ἀπαραιτητῶς ἐξακολουθεῖ νὰ τελεῖται μέσα σ' αὐτὴν τὸ μυστήριον τῆς ιερωσύνης, πού εἶναι καὶ αὐτὸ Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας.

3. **Ἡ Ἐσχατολογικὴ εἰκόνα τῆς Εὐχαριστίας.** "Ἡ ἀνάμνηση τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου εἶναι ἀνάμνηση ὄχι μόνον παρελθόντων πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ μελλοντικῶν "γεγονότων" δηλαδή τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ὡς τοῦ ἀποκορυφώματος καὶ τοῦ πληρώματος τῆς ὅλης ἱστορίας τῆς σωτηρίας" (Μητροπολίτου Περγάμου Ἰωάννου: Εὐχαριστία καὶ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Στὴ "Σύναξη" τ. 49, σ. 9). Πρόκειται γιὰ μιά πορεία πρὸς τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ μιά ἐλευση τῆς Βασιλείας στὸν κόσμον. Γι' αὐτὸ ἀλλωστε καὶ ἡ θ. Λειτουργία ἀρχίζει μὲ τὸ "Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος..."

4. **Ἡ Σωτηριολογικὴ θυσία, ἡ "λογικὴ" καὶ "ἀναίμακτη".** Ὁ λυτρωτικὸς αὐτὸς χαρακτήρας τῆς Εὐχαριστίας εἶναι ἀναμφισβήτητος, γιὰτι Εὐχαριστία=θυσιὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέει ἡ σωτηρία μας. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ θ. Εὐχαριστία ἔχει πανηγυρικὸ χαρακτήρα, χαρμόσυνο, λαμπρό. Εἶναι ὑπέρβαση τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου. Θυσία χωρὶς λύτρωση δὲν ὑπάρχει ἐν Χριστῷ. Καὶ λύτρωση σημαίνει ὄχι μόνον προσωπικὴ ἐμπειρία θέωσης, ἀλλὰ καὶ μεταμόρφωση ὅλου τοῦ κόσμου. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀρνήθηκε ἐπίμονα νὰ συνδέσει τὴ θ. Εὐχαριστία μὲ τὴ θλίψη καὶ τὴν κατάνυξη.

"Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε".
Λειτουργικὸς ὕμνος.

ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

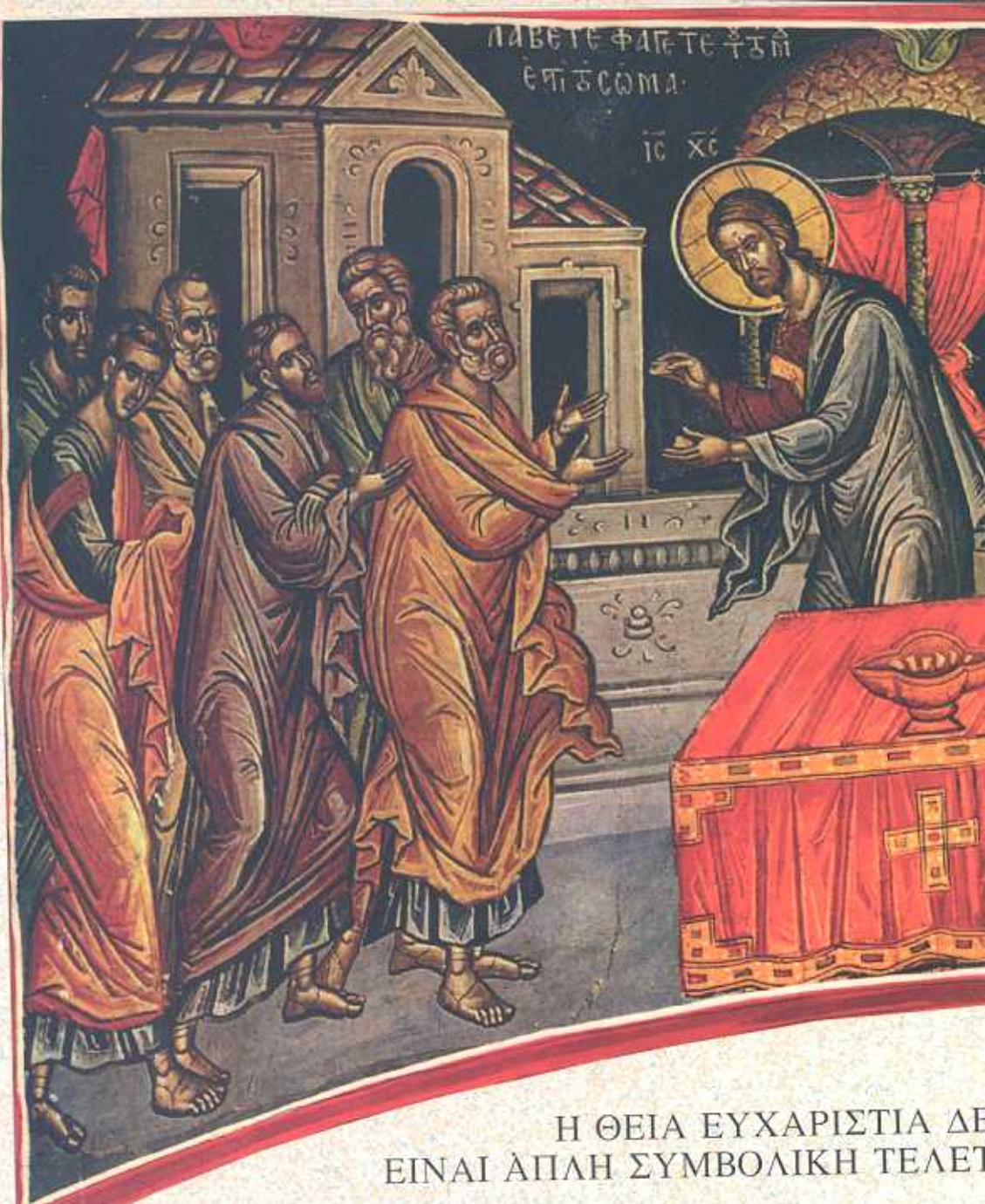
Η σύνδεση της θ. Ευχαριστίας με την Κυριακή είναι γεγονόςς πολυσήμαντο.

Αρχικά συνδέθηκε ο έορτασμός του Πάσχα σε Κυριακή ημέρα. Ακολούθησε η σύνδεση της θ. Ευχαριστίας με την ημέρα της Αναστάσεως. Η ανάσταση έγινε "τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων" (Μάρκ. ιστ, 2), δηλ. Κυριακή. Η Κυριακή συμβολίζει τὸν ὀγδοο αἰῶνα τῆς αἰωνιότητος δηλ. τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο. Αὐτός ἄλλωστε εἶναι ἕνας πρόσθετος λόγος πού ὀφείλομε τίς Κυριακές νά προσευχόμεθα ὀρθιοι (νά μὴ γονατίζουμε δηλαδή) "ἐκ τῆς ἐναργοῦς ὑπομνήσεως οἰονεῖ μετοικίζοντες ἡμῶν τὸν νοῦν ἀπὸ τῶν παρόντων ἐπὶ τὰ μέλλοντα" (ΡG, 27, 66). Ὁ ἐσχατολογικὸς χαρακτήρ τῆς θ. Ευχαριστίας δικαιολογεῖ τὴ σύνδεσὶς τῆς μετὰ τὴν Κυριακή.

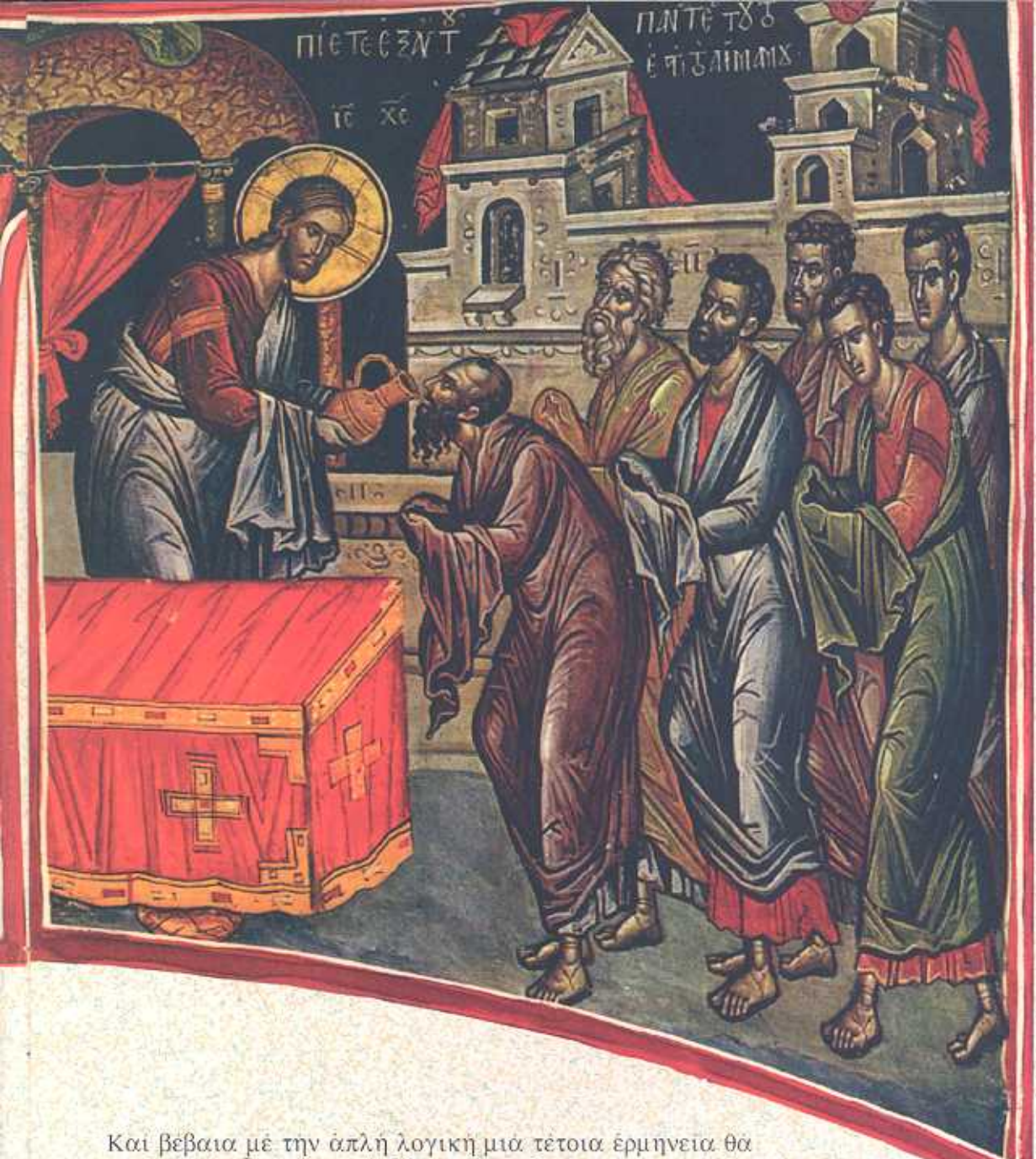
"Ἡ Κυριακή τώρα μὲν εἶναι εἰκὼν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, τότε δὲ ἔσται αὐτός ἐκεῖνος ὁ ὀγδοὸς Αἰὼν. Ἐπειδὴ γάρ ἐν Κυριακῇ ἔχει νά γένη ἡ δευτέρα Παρουσία, ὡς εἶπεν ὁ θεῖος Μάξιμος καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῶν Δικαίων, ὡς εἶπεν ὁ Θεσσαλονίκης Γρηγόριος. Πολλοὶ δὲ Ἅγιοι θέλουσιν ὅτι ἔχει νά ἔλθῃ ὁ Κύριος ἐν τῷ μεσονυκτίῳ τῆς Κυριακῆς, ὡς τοῦτο συμπεραίνεται ἀπὸ τὸ Εὐαγγελικόν ἐκεῖνο: "μέσης δὲ νυκτός κραυγὴ γέγονεν, ἰδοὺ ὁ Νυμφίος, ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ". Ἴδετε, ἀδελφοί, προνόμια ὑψηλά; Ἴδετε προνόμια θαυμαστά τῆς Ἀναστασίμου ἡμέρας τῆς Κυριακῆς; Ἡμεῖς φρίττομεν, ἀδελφοί, καὶ φοβούμεθα νά τὰ ἀθετήσωμεν καὶ νά ἐναντιωθῶμεν εἰς αὐτά"

(Ἁγ. Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης)

Η ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΔΕ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΗ ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΤΕΛΕΤΗ

Ὁ Κύριος παραδίδων τὸ βράδυ τῆς Μεγ. Πέμπτης τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα διέταξε τοὺς Μαθητὲς Του λέγων: "Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἑμὴν ἀνάμνησιν" (Λουκ. 19). Ἡ φράση αὕτη ἔδωσε λαβὴν σὲ παρεξηγήσεις, στις ὁποῖες παρεσυρθησαν Προτεστάντες. Αὐτοὶ δηλ. ἔδωσαν τὴν ἐξῆς ἐρμηνεία: "κάνετε αὐτό γιὰ νὰ θυμιάσθε". Κατὰ συνέπειαν - εἶπαν - τὸ "μυστήριον" δε μεταβάλλει σὲ Σῶμα καὶ Αἷμα τὸ ψωμί καὶ τὸ κρασί. Πρόκειται γιὰ μιὰ τελετὴν πού γίνεται εἰς ἀνάμνησιν, γιὰ θυμόμαστε δηλαδὴ κάτι πού ἔγινε κάποτε. Μὲ ἄλλα λόγια ἡ Εὐχαριστία ἔχει αὐτοὺς συμβολικὴ σημασία, δὲν εἶναι πραγματικὴ μεταβολὴ τοῦ ἄρτου σὲ Σῶμα Χριστοῦ καὶ τοῦ οἴνου σὲ Αἷμα Χριστοῦ.

Και βεβαια με την απλη λογικη μια tetoia ermhneia tha mporouse na einai logikē. Όμως όταν ermhneuoume tē Γραφή καταφεύγουμε πάλι στη Γραφή. Η Γραφή ermhneuetai dia tēs Γραφής.

Ο Απ. Παυλος, εξηγώντας τη φράση του Κυρίου, γράφει ότι με την επανάληψη της Ευχαριστίας "τόν θάνατον του Κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ" (Α' Κορ. ια, 26). Η φράση αυτή δηλώνει ότι ἡ Ευχαριστία δέν είναι μία σκέτη ανάμνηση παρελθόντων πραγμάτων, ἀλλά μελλόντων ("ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ"). Τὴν ὥρα τῆς θ. Ευχαριστίας οἱ διαστάσεις τοῦ χρόνου (παρελθόν - παρόν - μέλλον) συναντώνται, καὶ ἡ θ. Ευχαριστία είναι πραγμάτωση ὄχι μόνον τῶν γενομένων στό παρελθόν, ἀλλά καὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Τό παρόν στή θ. Εὐχαριστία εἶναι συνισταμένη τοῦ παρελθόντος καί τοῦ μέλλοντος. Εἶναι κάτι πού δέν ἀναφέρεται στήν κτιστή ἀνθρώπινη μνήμη, γιατί αὐτή ἐρχεται καί παρέρχεται. Μικρή σημασία ἔχει τό νά ἐπιβιώνει κάτι στή δική μας μνήμη. Ἀντίθετα μέγιστη σημασία ἔχει τό νά ἐπιβιώνει κάτι στή μνήμη τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἴδιος Ἀπόστολος ἄλλου βεβαιώνει ὅτι κάθε φορά πού κοινωνοῦμε, παίρνουμε μέσα μας τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Τό ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν οὐχί κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστί; Τόν ἄρτον ὃν κλῶμεν οὐχί κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμέν. Οἱ γάρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνός ἄρτου μετέχομεν" (Α' Κορ. ι, 16-17).

Καί ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας εἶπε: "ἐάν μή φάγητε τήν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου καί πῖντε αὐτοῦ τό αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωήν ἐν ἑαυτοῖς" (Ιω. στ, 53).

"Αὐτοῦ οὖν (τοῦ Κυρίου) ἀποφνημαμένου καί εἰπόντος περί τοῦ ἄρτου "Τοῦτο μου ἐστί τό σῶμα" τίς τολμήσει ἀμφιβάλλειν λοιπόν; Καί αὐτοῦ διαβεβαιωσαμένου καί εἰρηκότος "Τοῦτο μου ἐστί τό αἷμα" τίς ἐνδοιάσει ποτέ λέγων μὴ εἶναι αὐτοῦ αἷμα;... Ὡστε μετὰ πάσης πληροφορίας ὡς σώματος καί αἵματος μεταλαμβάνομεν Χριστοῦ. Ἐν τύπῳ γάρ ἄρτου δίδοται σοι τό σῶμα, καί ἐν τύπῳ οἴνου δίδοται σοι τό αἷμα, ἵνα γένη, μεταλαβὼν σώματος καί αἵματος Χριστοῦ, σύσσωμος καί συναιμος Χριστοῦ. Οὕτω γάρ καί χριστοφόροι γινόμεθα, τοῦ σώματος αὐτοῦ καί τοῦ αἵματος εἰς τά ἡμέτερα ἀναδιδόμενου μέλη. Οὕτω κατὰ τόν μακάριον Πέτρον θείας "κοινωνοὶ γινόμεθα φύσεως"

(Αγ. Κύριλλος Ἱεροσολύμων "Μυσταγωγικά Κατηχήσεις" Δ')

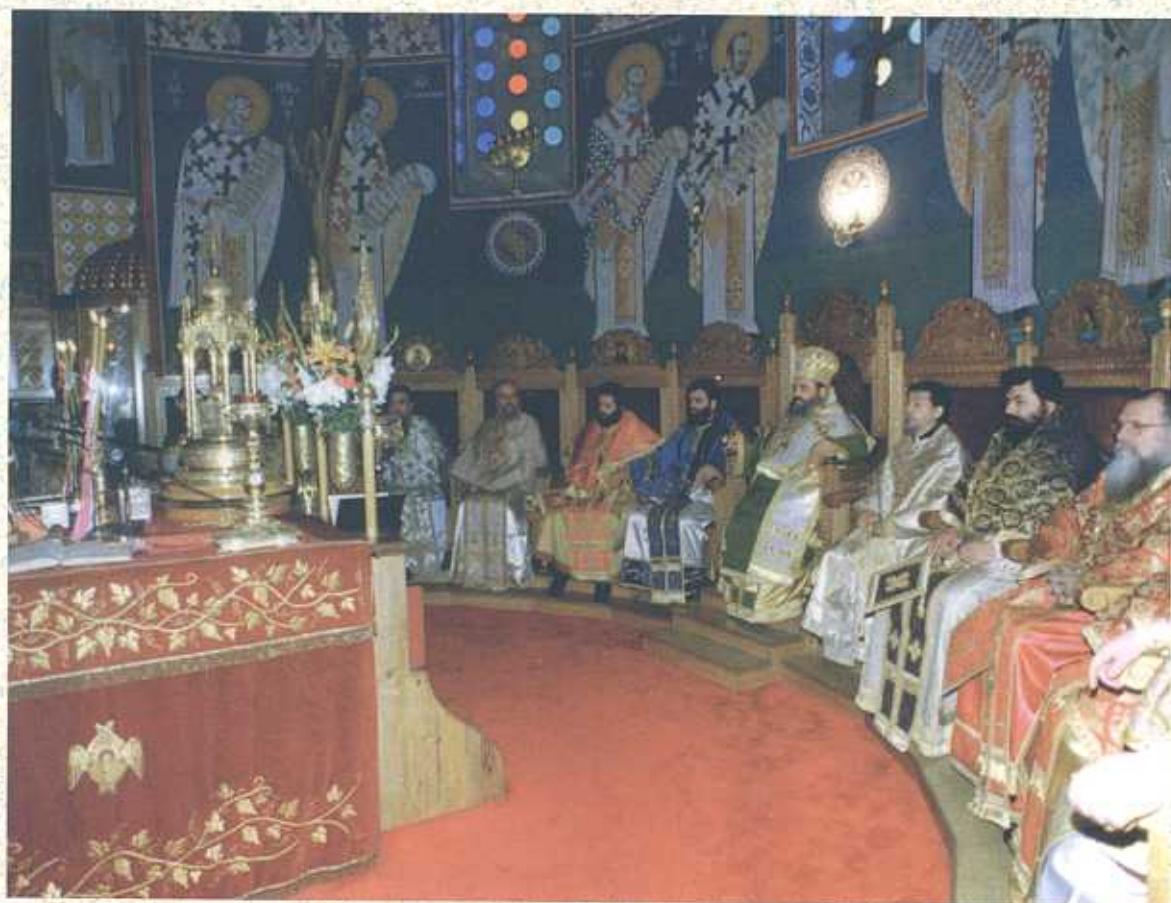

Στό βιβλίον, τοῦ Γεροντικοῦ, ἀναφέρεται καί τό ἐξῆς θαυμαστό: "Εἷς ἅγιος γέροντας, ὁ Ἰωάννης ὁ Βοστρηνός, πού εἶχε "τό κατα δαιμόνων χάρισμα", ἐρώτησε κάποτε τοὺς δαίμονες, πού βασάνιζαν μερικοὺς δαιμονισμένους: "Ποιά πράγματα τῶν χριστιανῶν φοβάστε περισσότερο;" Καί οἱ δαίμονες ἀπάντησαν: "Ἐχετε ὄντως τρία πράγματα μεγάλα, ἓνα πού φοβάτε στό λαιμό σας, ἓνα πού λούζεσθε στήν Ἐκκλησία καί ἓνα πού τρώγετε στή Λειτουργία". Αὐτός δέ τοὺς ἐρώτησε πάλι, ποιά ἀπό τά τρία φοβάστε περισσότερο; Καί αὐτοὶ ἀπάντησαν: "Ἀν προσέχατε καί φυλάγατε καλά αὐτό πού μεταλαμβάνετε, κανεῖς ἀπό ἐμᾶς δέν θά μπορούσε νά βλάψῃ κανένα χριστιανό".

ΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΥΡΗ Η Θ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Η Θ. Εύχαριςτiα δέν είνai υπόθεση άτομικη, είνai υπόθεση ἐκκλησιολογική. Δηλ. αναφέρεται στη "Σύναξη" τών μελών της Ἐκκλησίας καί προϋποθέτει τήν Κοινότητα. Γι' αὐτό ἡ Εὐχαριστία ἀντανακλά τή δομή της Ἐκκλησίας: τόν Ἐπίσκοπο, τόν πρεσβύτερο, τόν διάκονο, τόν λαϊκό. Ὅλοι καταξιωνόμαστε θεολογικά μέσα στη Θ. Εὐχαριστία καί συμμετέχοντες σ' αὐτήν συγκροτοῦμε τήν Ἐκκλησία. Ἀτομική, τρόπον τινά, Εὐχαριστία δέν νοεῖται κατὰ τήν ὀρθόδοξη Θεολογία.

Αὐτή ἡ αἴσθησις τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἐκκλησίας μέσα ἀπό τήν Εὐχαριστία ἔχει ἀτονήσει στίς ἡμέρες μας. Πολλοί ἀπό τοὺς ἐκκλησιαζομένους δέν μποροῦν νά ἀντιληφθοῦν τήν ἐμπειρία τῆς κοινωνίας μέ τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος, οὔτε μποροῦν νά καταλάβουν ὅτι συγκροτοῦν τήν Ἐκκλησία, ὅτι γίνονται μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἱερός Καβάσιλας διδάσκει ὅτι ἂν μπορέσει ποτέ κανεὶς νά δεῖ τήν Ἐκκλησία, μόνον στη Θ. Εὐχαριστία θά τὴν δῇ. "Τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, εἴ τις ἰδεῖν δυνηθεῖ... οὐδέν ἕτερον ἢ αὐτό μόνον τό Κυριακόν ὧσεται σῶμα...." (PG. 150, 452-453). Κατὰ τόν Καβάσιλα, μεταξύ Ἐκκλησίας καί Εὐχαριστίας ὑπάρχει "πράγματος ταυτότης".

Πολυ θα βοηθήσουν στην κατανόηση της εκκλησιολογικής τοποθέτησής με
 απέναντι στη θ. Εὐχαριστία οἱ κατά τοὺς ἰ. Κανόνες (κανονικές) προϋποθέσε
 ἐγκύρου τελεσεως της. Αὐτὲς εἶναι οἱ ἑξῆς:

1. Ἡ θ. Εὐχαριστία νά τελεῖται στό ὄνομα τοῦ κανονικοῦ ἐπιχωρίου
 Ἐπισκόπου. Ἐτσι διασώζεται καί ἡ ἐνότης της Ἐκκλησίας. Ὁ ἁγ. Ἰγνατίος ὁ
 Θεοφόρος τονίζει: "Μηδεὶς χωρὶς Ἐπισκόπου τι πρᾶσσέτω τῶν ἀνηκόντων εἰς
 τήν Ἐκκλησίαν. Ἐκεῖνη βεβαία εὐχαριστία ἡγείσθω ἢ ὑπό τόν Ἐπίσκοπον
 οὔσα ἢ ὃ ἂν αὐτός ἐπιτρέψη" (Πρός Σμυρναίους 8, 91). Καί ἄλλου πάλιν:
 "Σπουδάσατε οὖν μίᾳ εὐχαριστίᾳ χρῆσθαι, μία γάρ σὰρξ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἓν ποτήριον εἰς ἑνωσιν αἵματος αὐτοῦ. Ἐν θυσιαστήριον
 ὡς καί εἰς Ἐπίσκοπος ἅμα τῷ Πρεσβυτέρῳ καί τοῖς διακόνοις" (Πρός
 Φιλαδελφεῖς 4). Εὐχαριστία πού δέν τελεῖται στό ὄνομα τοῦ οἰκείου
 Ἐπισκόπου, δέν ἀποφέρει τὰ σωστικά της ἀποτελέσματα.

Γι' αὐτό σέ κάθε θ. Εὐχαριστία πού δέν παρίσταται ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ
 πρεσβύτερος πού τήν τελεῖ ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἐπισκόπου του, ὀφείλει νά
 μνημονεύσει τό ὄνομά του, νά χρησιμοποιήσει ἀντιμνησίον μέ τήν εὐλογίαν τοῦ
 Ἐπισκόπου του, νά λάβει "καιρόν" ἀπό τόν ἀρχιερατικόν θρόνον. Ὁ ΙΓ Κανὼν της
 Πρώτοδευτέρας Συνόδου τιμωρεῖ μέ καθαίρεσιν τόν ἱερέα πού δέν θά
 μνημονεύσει τόν Ἐπίσκοπόν του στη διάρκεια της θ. Εὐχαριστίας. Τό ἴδιο ἰσχύει
 καί γιά τοὺς λαϊκοὺς. Ὅποιος δέν μνημονεύει τόν Ἐπίσκοπόν του τήν ὥρα τοῦ
 "Ἐν πρώτοις..." αὐτός ἀποκόπτει τόν ἑαυτό του ἀπό τόν κατάλογο τῶν μελῶν της
 Ἐκκλησίας.

2. Ἡ θ. Εὐχαριστία νά τελεῖται ἐντός τῆς κανονικῆς Ἐκκλησίας (ὄχι τοῦ κτίσματος). Αὐτό σημαίνει πὼς δέν εἶναι κανονικὴ ἡ θ. Εὐχαριστία πού τελεῖται σέ σχισματικές ἢ αἰρετικές "Ἐκκλησίες". Ἡ θεία χάρις δέν παραμένει στίς κατ' ἐπίφασιν αὐτές "Ἐκκλησίες" γι' αὐτό καί οἱ πιστοὶ ὀφείλουν νά ἐρευνοῦν προηγουμένως πού ἐκκλησιάζονται καί πού κοινωνοῦν.

Ἐνας ἀπλὸς κανόνας ἐλέγχου τῆς κανονικότητος ἑνός ἱ. ναοῦ: φροντίσατε νά ἀκούσετε τὸ ὄνομα τοῦ Ἐπισκόπου πού μνημονεύει ὁ ἱεροῦργός. Ἀν δέν εἶναι τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου, τότε πρόκειται γιὰ περίπτωσι σχίσματος ἢ αἵρέσεως. Καί πρέπει νά φεύγετε μακριά.

3. Ἡ θ. Εὐχαριστία νά τελεῖται ἀπὸ κανονικό ἱερέα, πού νά τελεῖ σέ κανονικὴ καὶ ἀδιάσπαστη σχέσι μετὰ τὸν οἶκελό του Ἐπίσκοπο. Κανονικός εἶναι ὁ ἱερεὺς πού ἔχει κανονικὴ χειροτονία καὶ κανονικὴ εὐλογία νά τελεῖ τὴ θ. Εὐχαριστία σέ μιὰ συγκεκριμένη ἐνορία.

Καὶ κανονικὴ χειροτονία χορηγεῖ μόνο ὁ Ἐπίσκοπος πού εἶναι καὶ αὐτός κανονικός, δηλ. ἔχει ἀδιάσπαστη τὴν Ἀποστολικὴ Διαδοχὴ καὶ ἀνήκει σέ κανονικὴ Ἐκκλησία πού τελεῖ σέ σχέσι καὶ κοινωνία μετὰ ὅλη τὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία.

4. Ἡ θ. Εὐχαριστία νά τελεῖται μέ τήν παρουσία - τή συμμετοχή - τοῦ λαοῦ. Γιατί πρόκειται γιά Συναξή τοῦ διασκορπισμένου λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί γιά ἐνότητα τοῦ πολυτεμαχισμένου ἀπό τή φθορά καί τό θάνατο κόσμου. Δέν νοεῖται Εὐχαριστία ἀτομική, ἀποκομμένη ἀπό τή Συναξή τῶν πιστῶν. Καί δέν νοοῦνται πιστοί πού "παρακολουθοῦν" τήν θ. Εὐχαριστία, ἀλλά πού "μετέχουν σ' αὐτήν" καί "ἐπιτελοῦν" αὐτήν μαζί μέ τούς κληρικούς.

Οἱ ἐκκλησιαζόμενοι δέν εἶναι παθητικοί θεατές τῶν δρωμένων. Ὅφειλουν νά συμμετέχουν ψάλλοντες, δίδοντες τίς ἀποκρίσεις στίς ἐκφωνήσεις τοῦ λειτουργοῦ. Σήμερα αὐτό τό ἔργο τό κάνουν οἱ χοροί τῶν ψαλτῶν. Ὅμως, στίς λειτουργικές δέλτους ἀκόμη ἀναγράφεται στή θέση αὐτή ἡ λέξη "Ὁ Λαός", ἀντί τοῦ "Ὁ Ψάλτης".

Ἡ παρουσία τῶν λαϊκῶν στήν Εὐχαριστία εἶναι ἀναγκαῖα "ἵνα τῇ τῶν ἱερέων τελειότητι τό δοκοῦν ἐλλεῖπειν τοῖς τῶν λαῶν ἀναπληρώτῳ μέτροις, καί οἷον τούς μικροὺς μετά τῶν μεγάλων εἰς ἐνότητα Πνεύματος παραδεχοῖτο ὁ Θεός".

Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας PG. 74, 893

"Μόνον ἡ Εὐχαριστία διέσωσε στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τουλάχιστον θεωρητικά, τήν ἀλληλεξάρτηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργημάτων, ἀφοῦ ἀπαγορεύεται ἡ τέλεση Εὐχαριστίας χωρίς συναξή λαοῦ, χωρίς τό "Ἀμήν" τοῦ λαοῦ, καί χωρίς πρεσβυτέρους καί ἐπίσκοπό ἔστω καί μόνον μέ τό ἀντιμνησίο καί τό μνημόσυνο τοῦ τελευταίου. Ὅλα αὐτά εἶναι ἀδιανόητα ἔξω ἀπό τήν Εὐχαριστία, ὅπου κάθε λειτουργημα (λαϊκοί καί κληρικοί) ἐνεργοῦν χωρίς συναξή καί ἀλληλεξάρτηση".

Μητροπολίτης Περγάμου Ἰωάννης ἐνθ. ἀνωτ. σ. 86-87

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΑΣ ΣΤΗ Θ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Προϋποθέσεις συμμετοχής μας στο Μυστήριο της Εύχαριστίας είναι:

1. Η ιδιότης του μέλους της ἐκκλησίας. Μόνο βαπτισμένοι, μέλη της ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δικαιούνται νά συμμετάσχουν στή θ. Εύχαριστία. Τά μέλη αὐτά πιστεύουν ὅτι συμμετέχοντας στή θ. Εύχαριστία μετέχουν ζωῆς αἰωνίου, λαβαίνουν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, δέχονται τόν Χριστό μέσα των.

2. Ἡ ἐσωτερική κάθαρση ἀπό παντός μολυσμοῦ σαρκός καί πνεύματος.

"Δοκιμαζέτω ἄνθρωπος ἑαυτόν καί οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καί ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω" (Α' Κορ. ια, 28).

Ο ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τονίζει: "Γνωρίζω ὅτι πολλοί ἀπό μας πλησιάζουν στήν ἱερή αὐτή τράπεζα ἐξ αἰτίας τῆς συνηθείας αὐτῆς τῆς ἐορτῆς. Θά ἔπρεπε βέβαια, ὅπως πολλές φορές ἔχω πει στό παρελθόν, νά μή ξεχωρίζαμε τίς ἐορτές ὅταν χρειάζεται νά κοινωνήσουμε, ἀλλά νά καθαρίζομε τή συνείδηση καί μετά νά πλησιάζομε στήν ἱερή θυσία". (ΕΠΕ τ. 35 παρ. 4).

Ἡ καθαρότης τοῦ οἴκου τῆς ψυχῆς μας εἶναι ἀπαραίτητη. Μας ἐξασφαλίζει τό καθαρὸν συνειδός.

Καί ὁ ἅγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ὑπογραμμίζει: "Προκαθαρθώμεν ἀδελφοί, καί σῶμα καί στόμα καί τήν διάνοιαν καί ἐν ἀγαθῇ συνειδήσει προσέλθωμεν" (ΕΠΕ τ. 11 σ. 404).

3. Ἡ συμφιλίωση μέ τοὺς ἐχθρούς μας.

Ὁ Κύριος λέγει: "Εάν οὖν προσφέρῃς τό δῶρον σου ἐπὶ τό θυσιαστήριον κακεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τό δῶρον σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καί ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου καί τότε ἐλθὼν πρόσφερε τό δῶρον σου" (Ματθ. ε, 23-24).

Γι' αὐτό καί πρὶν ἀπό τήν ἀνάφοραν, δηλ. πρὶν ἀπό τήν εὐλογίαν τοῦ ψωμοῦ καί τοῦ κρασιοῦ καί τῇ μεταβολῇ των σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ, δίδεται πρὸς ὅλους μας τό παραγγέλιμα: "Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν". Ἡ παραγγελία αὕτη ἀποτελεῖ οὐσιαστικό στοιχεῖο τῆς θ. Λειτουργίας.

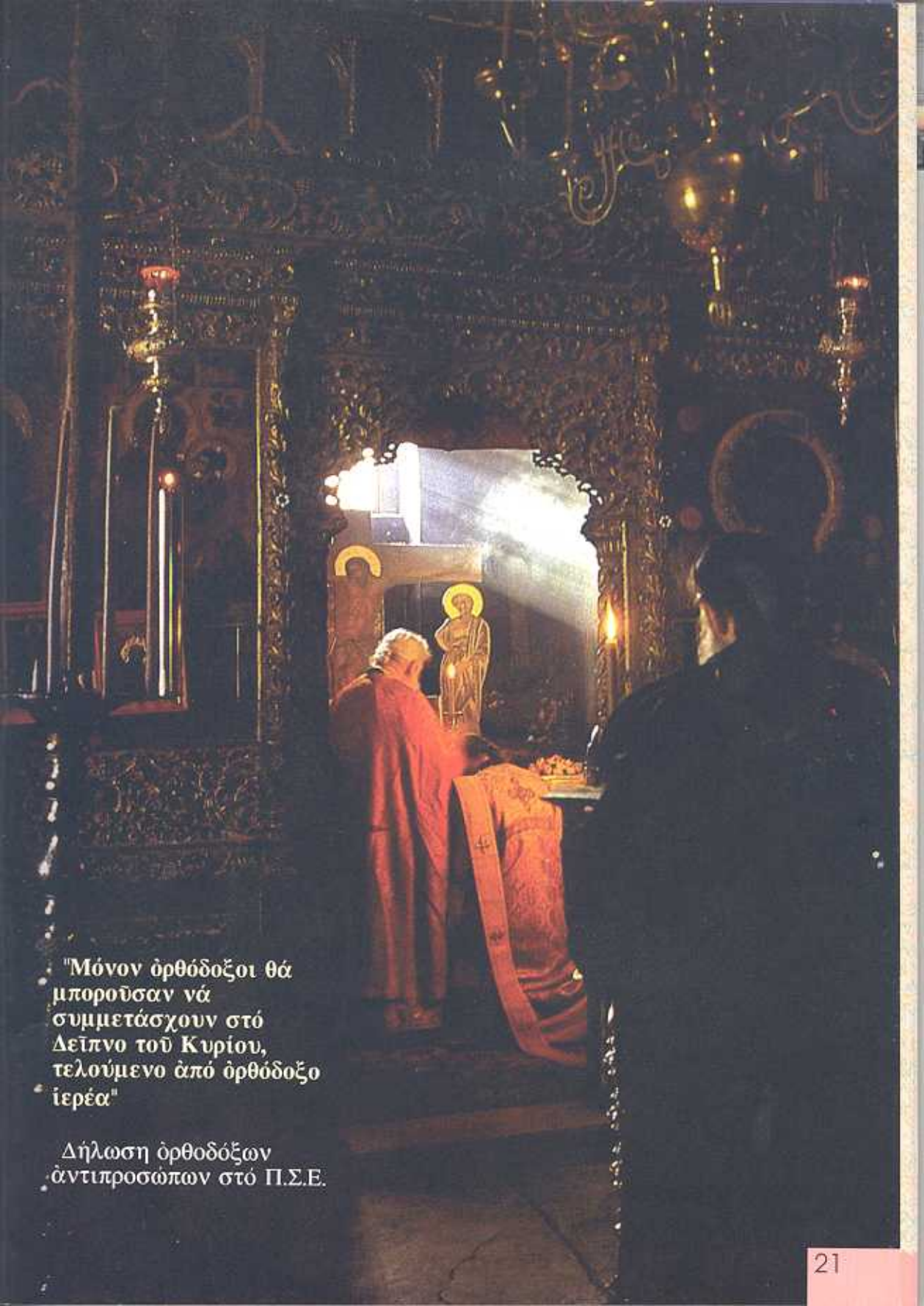

4. Ἡ ἐνότητα τῆς πίστεως.

Συμμετέχουμε στὴν Εὐχαριστία μόνον ὅσοι πιστεύουμε ὀρθοδόξως εἰς τὴν Ἁγ. Τριάδα καὶ εἰς τὸ Μυστήριο. Γι' αὐτὸ καὶ κάνουμε προηγουμένως τὴν ὁμολογία Πίστεως μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ "Πιστεύω". Γιὰ τοὺς ὀρθοδόξους ἡ ἐνότητα τῆς Πίστεως εἶναι προϋπόθεση τῆς συμμετοχῆς μας στὸ κοινὸ Ποτήριον. Ἐτσι δὲν γίνονται δεκτοὶ σ' αὐτὸ οἱ ἑτεροδόξοι, οἱ ἀλλόθρησκοι, οἱ αἵρετικοί. Κανένας μὴ ὀρθόδοξος. Γιὰ τοὺς ἑτεροδόξους, ἀντιθέτως, τὸ κοινὸ Ποτήριον εἶναι προϋπόθεση τῆς ἐνότητος, δηλ. κοινωνοῦμε γιὰ νὰ ἐνωθοῦμε.

Ἡ ἐνότητα τῆς Πίστεως συνδέεται μετὰ τὴν ἐπίγνωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ (Ἐφεσ. δ. 13). Ἐπομένως, μόνον ὅσοι γνωρίζουν τὸ Χριστὸ μποροῦν νὰ τὸν δοξάζουν "ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ".

• "Μόνον ὀρθόδοξοι θά
μποροῦσαν νά
συμμετάσχουν στό
Δεῖπνο τοῦ Κυρίου,
τελούμενο ἀπό ὀρθόδοξο
ιερέα"

• Δήλωση ὀρθοδόξων
ἀντιπροσώπων στό Π.Σ.Ε.

5. Η ἀπαλλαγή μας
ἀπὸ τὴ φιλαυτία καὶ
τὴν ἀτομοκρατία.

Κανένας πού
ἐπιδιώκει τὴν ἀτομικὴ
σωτηρία δὲν μπορεῖ νὰ
συμμετάσχει στὴν
Εὐχαριστία. Γιατί ἡ
Εὐχαριστία μᾶς
θεραπεύει ἀπὸ τὸν
ἐγωισμό, συντρίβει τὴ
ραχοκοκκαλιά τῆς
ἀτομοκρατίας καὶ μᾶς
μαθαίνει νὰ
συνυπάρχουμε μὲ τοὺς
ἀδελφούς μας καὶ μὲ τὰ
ἄλλα ὄντα τῆς
δημιουργίας. Ἔτσι ἡ
Εὐχαριστία γίνεται
ἓνας τρόπος ζωῆς καὶ
ὑπαρξῆς, κοινοτικός,
κοινωνικός,
συλλογικός.

6. Ζωὴ ἐν Ἁγίῳ
Πνεύματι.

Μόνον ὅσοι
ἀγωνίζονται τὸν καλὸν
ἀγῶνα καὶ ζοῦν τὴν
ζωὴν τοῦ Πνεύματος
δικαιοῦνται νὰ
κοινωνοῦν.

“Ἀλλ’ ἡμεῖς,
ἀδελφοί, παρακαλῶ,
φυλάξωμεν ἑαυτοῖς
τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ
ἀμείωτον, ὅλους
ἑαυτοὺς
συντείνοντες εἰς
ὑπακοὴν καὶ
ἐκπλήρωσιν τῶν
ἁγίων ἐντολῶν καὶ
δι’ ἔργων ἑαυτοὺς
τῷ Θεῷ
προσενεγκόντες”
(ΕΠΕ τ. 11, σ. 416).

ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΟΙΝΩΝΟΥΜΕ

Ἡ συχνή θ. Κοινωνία εἶναι καθήκον κάθε συνειδητοῦ χριστιανοῦ, ὑστερα βέβαια ἀπὸ τὴν δεῦσα προετοιμασία, ἡ ὁποία συνίσταται στὴν ἐξομολόγηση, τὴ νηστεία, τὴν προσευχή καὶ τὴ συντριβή. Γιὰ ὅλα αὐτὰ τὴν εὐθύνη ἔχει ὁ Πνευματικός, πὺ καθορίζει γιὰ κάθε ἐξομολογούμενο πότε πρέπει νὰ κοινωνεῖ. Πάντως στὰ ἀρχαῖα χρόνια οἱ χριστιανοὶ κοινωνοῦσαν καθημερινῶς, ὅπως μᾶς πληροφοροῦν οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ἀργότερα, κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα, ὁ Μ. Βασίλειος γράφει ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του οἱ χριστιανοὶ κοινωνοῦσαν 4 φορές τὴν ἐβδομάδα: κάθε Κυριακῇ, Τετάρτῃ, Παρασκευῇ καὶ Σάββατο (Ἐπιστολὴ 93). Καὶ ὁ ἁγ. Νικοδημος ὁ ἀγιορείτης καθορίζει νὰ κοινωνοῦν συχνὰ οἱ πιστοί.

Γι' αὐτὸ εἶναι λανθασμένη ἡ γνώμη πολλῶν χριστιανῶν σήμερα πὺ ἰσχυρίζονται ὅτι πρέπει νὰ κοινωνοῦν 1 ἢ 2 φορές τὸ χρόνο. Ἡ θ. Κοινωνία, δηλ. ἡ τράπεζα τοῦ Κυρίου παρατίθεται καθημερινῶς καὶ ἰδιαίτερα κάθε Κυριακῇ. Καὶ εἶναι μιὰ διαρκὴς πρόσκληση πρὸς τοὺς πιστοὺς νὰ προσέλθουν καὶ νὰ συμμετάσχουν. Ἄλλωστε κάθε θ. Λειτουργία γι' αὐτὸ τὸ λόγο γίνεται: γιὰ νὰ κοινωνήσουν οἱ πιστοί.

Βεβαίως καὶ τὸ νὰ κοινωνῇ κανεὶς καὶ νὰ μεταλαμβάνει τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ κάθε ἡμέρα εἶναι καλὸ καὶ ὠφέλιμο, διότι ὁ ἴδιος λέει καθαρά: "Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον" (Ἰω. στ, 54). Ποιὸς ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ νὰ μετέχῃ συνεχῶς τῆς ζωῆς δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ζῇ μὲ πολλοὺς τρόπους;

Ἐμεῖς πάντως κοινωνοῦμε τέσσερις φορές τὴν ἐβδομάδα: Κυριακῇ, Τετάρτῃ, Παρασκευῇ καὶ Σάββατο, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ σὲ ἄλλες ἡμέρες, ὅταν ὑπάρχῃ μνημὴ κάποιου ἁγίου".

Μ. Βασίλειος

Τὴν συχνή θ. Κοινωνία συνιστοῦν:

1. Ὁ Κύριος

"Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καγὼ ἐν αὐτῷ". (Ἰω. στ, 56). Ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἐνεστώτος (τρώγων, πίνων) σημαίνει κατὰ τὸ συνεχές καὶ διαρκές. Καὶ πάλιν "ἐάν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς" (Ἰω. στ. 53).

2. Ἡ πράξις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας

"Ἦσαν (οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ τῶν Ἱεροσολύμων) προσκαρτεροῦντες τῇ διδασχῇ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς" (Πράξ. β, 42).

3. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

"Εγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ εἶπε· λάβετε φάγετε· τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ". (Α' Κορ. ια 23-26)

4. Τὸ κείμενο τῆς θ. Λειτουργίας

"Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων Σου τούτων καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων..."

5. Οἱ ἅγιοι Πατέρες

"Ἡ κοινωνία τῶν Μυστηρίων εἰς ὅλους καὶ δι' ὅλους τοὺς πιστοὺς εἶναι" (Αγ. Νικόδημος Ἀγιορείτης)

"Οὐδαμῶς ἀπαγορεύεται ἡ συνεχὴς θ. Κοινωνία, οὐδέ ἀπαιτεῖται νὰ μεσολαβῇ διάστημα σαράντα ἡμερῶν διὰ νὰ κοινωνήσῃ ἐκ νέου ὁ χριστιανός, ὅπως ἐνόμιζον τινες" (Πατριάρχης ἅγιος Γρηγόριος Ε').

ὑπὲρ τῆς συχνῆς θ. Μεταλήψεως τάσσονται ἐκ τῶν νεωτέρων Πατέρων οἱ Κολλυβάδες, ὁ Νεόφυτος Κανυσοκαλυβίτης, ὁ Μακάριος Νοταρᾶς, ὁ Νικόδ. Ἀγιορείτης, ὁ Ἀθαν. Πάριος, ὁ Θεοδοσίος Ἀγιοπαυλίτης, ὁ Νικόλ. Καβάσιλας, ὁ Γαβριὴλ Φιλαδελφείας, ὁ Θεοδ. Στουδίτης, ὁ Γρηγ. Παλαμᾶς, ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης, ὁ Γρηγόριος Ε', ὁ Σεραφεῖμ, τοῦ Σάρωφ, ὁ Κιεβου Φιλάρετος, ὁ Ἰωάννης τῆς Κροστάνδης.

6. Ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων

Ἄν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἀγία συνήθεια τῆς συχνῆς (καὶ ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος) κοινωνίας τῶν πιστῶν, ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ καθιέρωνε τὴν θ. Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων, πού δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ ἐξασφάλιση στοὺς πιστοὺς τῆς δυνατότητος νὰ κοινωνοῦν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Μεγ. Τεσσαροκοστῆς, καὶ μεσοβδόμαδα, μὲ προαγιασμένα σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ. Τοῦτο δὲ ἐπειδὴ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τελεσθῇ θ. Λειτουργία, ἐνεκὰ τοῦ ἀναστασίμου χαρακτήρα τῆς, ἐκτὸς ἀπὸ Σαββατοκύριακο.

7. Οἱ i. Κανόνες

Ὁ Θ. τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων διαγορεύει: Πάντας τοὺς εἰσιόντας πιστοὺς καὶ τῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ παραμένοντας δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ ἀγίᾳ Μεταλήψει, ὡς ἀταξίαν ποιοῦντας τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀφορίζεσθαι χρή".

Δηλ. "ὅσοι χριστιανοὶ ἐμβαίνουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, δὲν προσμένουσι δὲ μέχρι τέλους, μῆτε ματαλαμβάνουσιν, αὐτοὶ πρέπει νὰ ἀφορίζονται, ὡσάν ὅπου προξενοῦσιν ἀταξίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν" (Ἀγ. Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης). Τὰ ἴδια προβλεπεῖ καὶ ὁ Β' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ἐξαιρέσεις προβλεπονται γιὰ τοὺς ἀμετανοήτους ἁμαρτωλοὺς, τοὺς διγαμοὺς καὶ τριγάμοις, τίς γυναῖκες μὲ ἐμμηνα, τοὺς φονεῖς, ἢ ἄλλους ὑποπεσόντας σὲ θανάσιμα ἁμαρτήματα.

Πάντως τὸ κάθε ποτε πρέπει νὰ κοινωνεῖ κάθε συγκεκριμένος χριστιανός θὰ τὸ ἀποφασίσῃ ὁ Πνευματικός του. Αὐτός θὰ τοῦ πῇ νὰ κοινωνεῖ μία ἢ δύο φορές τὸ μῆνα ἢ συχνότερα ἢ ἀραιότερα. Ὁ πιστός θὰ πρέπει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν γνώμην τοῦ Πνευματικοῦ του, χωρὶς νὰ χρειάζεται νὰ τὸν ἐρωτᾷ κάθε φορά πού πρόκειται νὰ μεταλάβῃ.

"Εἰ τις Ἐπίσκοπος ἢ Πρεσβύτερος ἢ Διάκονος ἢ ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ, προσφοράς (=θ. Λειτουργίας) γενομένης, μὴ μεταλάβῃ, τὴν αἰτίαν εἰπάτω καὶ ἐάν ἡ εὐλογος, συγγνώμης τυγχανέτω. Εἰ δὲ μὴ λέγοι, ἀφορίζεσθω ὡς αἷτιος βλάβης γεγόμενος τῷ λαῷ καὶ ὑπόνοιαν ἐμποιήσας κατὰ τοῦ προσενέγκαντος, ὡς μὴ ὑγειῶς ἀνενεγκαντος".

Ἡ κανὼν Ἀγ. Ἀποστόλων

"Τί ποιεῖς ἄνθρωπε; Τοῦ Χριστοῦ παρόντος, τῶν ἀγγέλων παρεστώτων, τῆς φρικτῆς ταύτης τραπέζης προκειμένης, τῶν ἀδελφῶν σου μυσταγωγουμένων ἐτι, αὐτός καταλιπὼν ἀποπηδᾷ; Ἐνταῦθα τῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων ἐπιτελουμένων, τῆς ἱερᾶς τελετῆς συνεστῶσης ἐτι, καταλιμπάνεις ἐν μέσῳ πάντα καὶ ἀναχωρεῖς; Καὶ πού ταῦτα συγγνώμης ἄξια; Ποίας δὲ ἀπολογίας;"

(Ἰω. Χρυσόστομος PG. 49, 370)

ΠΟΣΟ ΝΗΣΤΕΥΟΥΜΕ ΠΡΙΝ ΚΟΙΝΩΝΗΣΟΥΜΕ

Τό θέμα της νηστείας πρίν από τη θ. Κοινωνία απασχολεί πολλούς χριστιανούς και περιβάλλεται από μεγάλη σύγχυση. Καθένας έχει τη γνώμη του, και αυτήν πιστεύει και δέν θέλει νά τήν αποχωρισθῇ, ἔστω κι ἂν εἶναι λανθασμένη.

Κανένας ἰ. Κανών δέν ὀρίζει ὅτι πρίν ἀπό τη θ. Κοινωνία πρέπει ὁ πιστός νά νηστεύει. Βεβαίως δέν εἶναι κακό τό νά νηστεύει κανείς ὅταν προκειται νά κοινωνήσῃ. Οἱ ἰ. Κανόνες δέν ἐπιβάλλουν νηστείαν πρό της θ. Μεταλήψεως, ὁμως καί δέν τήν ἀπαγορεύουν. Ἐπομένως ἂν κάποιος θέλει νά νηστεύσῃ πρίν κοινωνήσῃ, αὐτό δέν ἀπαγορεύεται. Μόνο τό Σάββατο ἀπαγορεύεται ἀπό τοὺς ἰ. Κανόνες ἡ νηστεία. Τό Σάββατο τρώμε λάδι.

Πάντως τό πόσο θα νηστεύσῃ κανείς, καθώς καί τό πότε θα κοινωνήσῃ εἶναι θέματα πού κανονίζει γιά κάθε χριστιανό ὁ Πνευματικός. Αὐτός, γνωρίζων τήν ζωή τοῦ κάθε ἐξομολογουμένου, θά ἐκτιμήσῃ τί θά συστήσῃ. Ἐπομένως, γιά τά θέματα αὐτά, χρειάζεται νά ζητοῦμε τή γνώμη τοῦ Πνευματικοῦ.

Θά πρέπει πάντως νά κάνουμε τήν ἐξῆς διευκρίνιση:

Οἱ συνειδητοί χριστιανοί, πού τηροῦν τίς καθιερωμένες νηστείες της Ἐκκλησίας ὅλο τό χρόνο, πού ἐξομολογοῦνται συχνά, πού προσέχουν νά ζοῦν χριστοκεντρικά, μποροῦν νά κοινωνοῦν, μέ τή γνώμη τοῦ Πνευματικοῦ τῶν, χωρίς ἰδιαίτερη νηστεία. Συνηθίζεται σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ἡ ἀποχή ἀφ' ἑσπέρας ἀπό κάθε ἀρτύσιμη τροφή.

Οἱ πολλοί ἄλλοι, πού κοινωνοῦν 1 ἢ 2 φορές τό χρόνο, ὀφείλουν, μέ ἀπόφαση τοῦ Πνευματικοῦ πάλιν, νά ὑποβληθοῦν σέ ἐξομολόγηση καί σέ νηστεία, ὥστε νά συνειδητοποιήσουν τή σπουδαιότητα της Κοινωνίας.

Κατά συνέπειαν ὅταν ὁ πιστός:

- ἔχει καθαρὰν συνείδησιν καί δέν τελεῖ ὑπό ἐπιτίμιον,
- τηρεῖ τίς περί νηστείας διατάξεις τοῦ ἐνιαυτοῦ,
- ζῇ βίον χριστιανικόν μέ προσευχή, νηστεία, σεμνή πολιτεία, ἀσκήση καί ἐγκράτεια,
- ἔχει τήν ἄδεια καί εὐλογία τοῦ Πνευματικοῦ τοῦ Πατρός,

δύναται νά προσέρχεται χωρίς ξεχωριστή νηστεία στό Μυστήριον, ἀφοῦ μόνο τό βράδυ τῆς προηγούμενης ἡμέρας, νηστεύσῃ.

Ὡστόσον ὁ Ἁγ. Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης σέ ὑποσημείωση, στό "Πηδάλιον" (ΙΓ' Κανόνος της Στ' Οἰκουμ. ὑπόσημ. Ι) λέγει τήν γνώμην του ὅτι καλόν εἶναι μία 3ήμερος νηστεία πρό της θ. Κοινωνίας γιά τοὺς ἀραιῶς κοινωνοῦντας καί προσθέτει: "Καί μ' ὅλον ὅπου ἀπό τοὺς θείοις κανόνες νηστεία πρό της Μεταλήψεως οὐ διορίζεται".

ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΠΡΟ ΤΗΣ Θ. ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ;

Ένα συναφές θέμα είναι και η εξομολόγηση πρό της Θ. Κοινωνίας. Επιβάλλεται;

Η απάντηση είναι: Έξαρτάται α) από την όδηγία του Πνευματικού και β) από την ποιότητα της Πνευματικής ζωής και προόδου.

Ο Άπ. Παῦλος γράφει: "Δοκιμαζέτω ἄνθρωπος ἑαυτόν καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω" (Α' Κορ. ια', 28)

Τό Μυστήριο της μετανοίας καθαρίζει την συνείδηση του ανθρώπου από τον ρύπον της αμαρτίας και συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση προσέγγισης στο άλλο Μυστήριο της Θ. Ευχαριστίας. "Όποιος προσέρχεται νά μεταλάβει χωρίς νά έχει καθαρισθῇ πνευματικῶς, αὐτός, κατά τόν Ἄπ. Παῦλον "κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τό σῶμα τό τοῦ Κυρίου" (Α' Κορ. ια', 29). Μάλιστα ὁ ἴδιος Ἀπόστολος λέγει ὅτι ἐπειδή υπάρχουν πολλοί χριστιανοί πού κοινωνοῦν ἀναξίως, γι' αὐτό συμβαίνουν ἀρρώστειες καὶ θάνατοι στίς τάξεις τῶν (Α' Κορ. ια', 30-31).

Τό παραγγέλμα της Θ. λειτουργίας εἶναι: "Τά ἅγια τοῖς ἁγίοις" δηλ. τά ἅγια προορίζονται γιά τούς ἁγίους. Καί ἅγιοι εἶναι οἱ χριστιανοί πού ἔχουν προπαρασκευασθῇ καταλλήλως.

"Ἁγίους δέν λέγει ἐδῶ τούς τελείους στήν ἀρετή ἀλλά ἐκείνους πού βαδίζουν πρὸς τήν τελειότητα ἐκείνη, ἔστω καί ἐάν ἀπέχουν ἀκόμη" (Ἁγ. Νικ. Καβάσιλα: Ἑρμηνεία Θ. Λειτουργίας 37, ΕΠΕ 22, 185).

Ο Πνευματικός πάντως, ἀνάλογα μέ τήν πνευματική κατάσταση τοῦ πιστοῦ, μπορεῖ νά ἐπιτρέψει τή Θ. Κοινωνία, χωρίς ἀπαραίτητα προηγούμενη ἐξομολόγηση.

"Ἡ Θ. Κοινωνία δίδεται στοὺς πιστοὺς πού μένουν στή πίστη καὶ ἔλαβαν τή συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν τους μέ τήν ἱερὰ ἐξομολόγηση. Μερικές βαρεῖες ἁμαρτίες τιμωροῦνται παιδαγωγικά ἀπό τόν ἱερέα μέ ἀποχή ἐνός χρονικοῦ διαστήματος ἀπό τή Θ. Κοινωνία. Αὐτοὶ ὅμως πού ζοῦν στήν ἀκολασία καί στή πορνεία, δέν μποροῦν νά κοινωνήσουν, ὅσο καιρό εἶναι σ' αὐτή τήν ἁμαρτωλὴ κατάσταση. Οἱ ἔχοντες μικρά ἁμαρτήματα χριστιανοί μποροῦν νά κοινωνοῦν πολλές φορές τό χρόνο ἀλλά μετά ἀπό ἐξομολόγηση. Ὑπάρχει ἀγραφὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας νά κοινωνοῦν οἱ πιστοὶ τέσσερις φορές τό ἔτος μετά τίς ἀντιστοιχες νηστείες τοῦ Πάσχα, τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων, τῆς Παναγίας καί τῶν Χριστουγέννων. Ὅμως, οἱ θερμότεροι στόν ἀγῶνα καί στήν ἀρετὴ μποροῦν νά κοινωνοῦν πῶς συχνά μετά ἀπό ἐξομολόγηση. Μία Σύνοδος τῆς Κων/λεως, κατά τό τέλος τοῦ 18ου αἰῶνος σέ γενόμενη συζήτηση γιά τό θέμα αὐτό, ἀπεφάσισε ὅτι μποροῦν νά κοινωνοῦν συχνά ἢ ἀραιά οἱ πιστοί, ἀρκεῖ νά προηγεῖται ἐξομολόγηση Σύμφωνα μέ τήν προτροπὴ τοῦ ἱερέως, "Μετά φόβου Θεοῦ, πίστεως καί ἀγάπης προσέλθετε", νομίζω ὅτι δέν πρέπει νά ὑπάρχει κανεὶς πού νά μὴ κοινωνεῖ διότι αὐτό θά ἦταν περιφρόνηση πρὸς τή Θ. Κοινωνία. Ἀπὸ τήν ἄλλη ὅμως, δέν θά ἦταν καλὸ νά κοινωνοῦν ὅλοι ἢ οἱ περισσότεροι πιστοὶ χωρίς ἐξομολόγηση καί νηστεία, ἔστω κι ἂν ἀπέχουν ἀπὸ βαρεῖα ἁμαρτήματα"

(π. Δημήτριος Στανιλοάε)

ΚΑΘΩΣ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ Η ΩΡΑ ΤΗΣ Θ. ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η Αγ. Γραφή και οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας μιλούν για συστηματική προετοιμασία εκείνου που πρόκειται να προσέλθει για να κοινωνήσει. Ποιά πρέπει να είναι αυτή;

α) Συγκέντρωση της σκέψεως στο Μυστήριο.

Η σκέψη ότι πρόκειται να μεταλάβουμε πρέπει να μάς συνέχει. Εγκαταλείπουμε κάθε άλλη "βιοτική" σκέψη και επικεντρώνουμε την προσοχή μας στο Μυστήριο. Είναι τόσο σπουδαίο αυτό που πρόκειται να κάνουμε, ώστε κάθε άλλη απασχόληση, σκέψη και λογισμός υποχωρούν.

"Πάντα τόν μυστηρίων αλλότριον λογισμόν εξορίζειν τῆς διανοίας καί πάντοθεν καθαρὸν παρασκευάζειν τόν οἶκον, ὥσπερ αὐτόν ὑποδέχεσθαι μέλλοντα τόν βασιλέα"

(Περός Χρυσόστομος, Κατήχησις Θ)

β) Αποφυγή κάθε θορύβου και ταραχής.

Αυτή την ώρα εκμεταλλεύεται ο διάβολος για να χαλάσει τη γαλήνη και ηρεμία της ψυχής μας. Έχει παρατηρηθεί πως πολλά άτομα και ανεξήγητα πράγματα μάς συμβαίνουν λίγο πριν από τη Θ. Κοινωνία. Όλα είναι σατανικές ενέργειες για να φυγαδευθεί η ειρήνη μας, να ταραχθεί η ψυχή μας και να αμαρτήσουμε.

"Δέν γνωρίζεις ὅτι πρέπει ἡ ψυχὴ τὴν ὥρα ἐκείνη νά εἶναι γεμάτη ἀπό γαλήνης; Χρειάζεται πολλή εἰρήνη καί ἡσυχία, καί ὄχι θόρυβος καί ταραχή, διότι αὐτά κάμνουν ἀκάθαρτη τὴν ψυχὴ πού πλησιάζει στήν τράπεζα".

(Περός Χρυσόστομος ΕΠΕ 35, σ. 457 - 461)

γ) Γ. Ἀκολουθία τῆς Θ. Μεταλήψεως. Ὑπάρχει στά λειτουργικά βιβλία. Διαβάζεται ἀφ' ἑσπέρας μέ εὐλάβεια στό σπίτι. Καί προετοιμάζει ψυχικά τόν πιστό γιά νά δεχθῇ τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου.

δ) Καθαρισμός τοῦ σώματος. Πλενόμαστε, βάζουμε καινούργια ἐσώρουχα καί πηγαίνουμε στήν Ἐκκλησία.

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΟΙΝΩΝΟΥΜΕ

Πολλοί χριστιανοί δεν γνωρίζουν πώς πρέπει να προσέλθουν για να κοινωνήσουν. Γι' αυτό και άμαρτάνουν προσερχόμενοι με άταξία, άσέβεια και άναισθησία. Όλα αυτά δείχνουν ότι δεν έχουν επίγνωση του τι πηγαίνουν να κάνουν εκείνη την στιγμή.

Θέλοντας να βοηθήσουμε στη συνειδητή μέθεξη στο Μυστήριο παραθετούμε τις ακόλουθες πρακτικές οδηγίες:

1. Της θ. Κοινωνίας πρέπει να προηγείται ή συμμετοχή στη θ. Λειτουργία. Στη διάρκεια της ό πιστός προσευχεται με θερμή νά τόν άξιώσει ό Θεός νά μεταλάβει τών άγιασμάτων χωρίς νά ζημιωθεί εξ αίτίας της άναξιοτήτος του. Δηλ. ή θ. Κοινωνία νά μη άποβή σέ βάρος του και τόν κατακρίνει. "μη εις κρίμα ή εις κατάκριμα".

2. Λίγο πριν από τη θ. Κοινωνία καλόν είναι ό πιστός νά διαβάσει χαμηλοφώνως τίς εϋχές της θ. Μεταλήψεως, που είναι τυπωμένες στο λειτουργικό βιβλιαράκι. Άν κανείς δυσκολεύεται νά διαβάσει τίς εϋχές αυτές στη διάρκεια της θ. Λειτουργίας, λίγο πριν άκουσθι τό "Μετά φόβου Θεού, πίστεως και άγάπης προσέλθετε", τότε όφείλει νά τίς άναγνώσει ή από βραδύς ή τό πρωί στό σπίτι, πριν ξεκινήσει για την εκκλησία.

3. Την ώρα της θ. Κοινωνίας μπαίνει κάθε πιστός στη σειρά του, χωρίς νά σπρώχνει ή νά βιάζεται, με εϋλάβεια, χωρίς φωνές, διεκδικήσεις προτεραιότητας, διαγκωνισμούς και ύβρεις. Σέ τίποτε δεν μάς ωφελεί τό νά προσερχόμεθα για την Μετάληψη, ανταλλάσσοντας πικρές λέξεις με τούς άδελφούς μας έπειδή θέλομε έμεις ή αυτοί νά φθάσουμε πρώτοι στό "Άγ. Ποτήριο. Άντι φιλονεικιών όφείλουμε, καθώς πλησιάζουμε στό "Άγ. Ποτήριο, νά προσευχόμαστε νά μάς άξιώσει ό Θεός της τιμής νά κοινωνήσουμε τό σώμα Του και τό αίμα Του.

Καλόν είναι νά προσφέρουμε προτεραιότητα στίς μητέρες με μωρά στην άγκαλιά, στους γέροντες και στους άναπηρους.

4. Φθάνοντας μπροστά στον ιερέα κάνουμε τόν σταυρό μας και παίρνουμε με προσοχή από τό χέρι του προηγούμενου πιστού, που έκοινωνησε, τό μακτρο, δηλ. τό κόκκινο πανί τό όποϊον τοποθετούμε στό πηγούνι μας. Έτσι προφυλάσσουμε τη θ. Κοινωνία από ένδεχόμενη πτώση κάποιου μαργαρίτη κάτω, πράγμα που άν συμβη είναι μεγάλη άμαρτία. "Μαργαρίτης" όνομάζεται και τό άπειροελάχιστο τμήμα του Άγ. Άρτου, που είναι Σώμα Χριστού. Στά πρώτα χρόνια οι πιστοί μετελάμβαναν χωριστά σώμα και αίμα, όπως γίνεται σήμερα με τους ιερείς. Αργότερα και για πρακτικούς λόγους καθιερώθηκε ή Μετάληψη διά της άγίας Λαβίδος (κουταλακι). Ίδου πώς εξηγεί ό ιερός Νικόδημος ό Άγιορείτης την εισαγωγή της λαβίδος:

"Τό αίτιον δέ όπου έπενοήθη ή λαβίς ήτο, διατί μερικοί ή ύποκρινόμενοι πώς είναι χριστιανοί ή αίρετικοί ή δεισιδαίμονες άνθρωποι, λαμβάνοντες εις χείρας τό άγιον άρτον ή έκρυπτον, ή εις μαγείας και πονηρίας άλλας τόν έμεταχειρίζοντο. Όθεν διά της έπινοήσεως της λαβίδος διδομένης της άγίας κοινωνίας εις τό στόμα, έσηκώθη από τό μέσον κάθε αίτια και πρόφασις της του μυστηρίου τοιαύτης καταφρονήσεως. Τινές δέ άλλην αίτιαν έστοχάσθησαν μάλλον αρμόδιον, ήγουν την της μεταδόσεως εύκολίαν, ότι τόν παλαιόν καιρόν κάθε Έκκλησία είχε και τόν Διάκονόν της. Όθεν, κατά την Άποστολικήν παράδοσιν, ό μέν ιερεύς έδιδε τό θεϊον σώμα, ό δέ Διάκονος πλησίον ιστάμενος με τό άγιον ποτήριον, διένειμε τό θεϊον αίμα. Άλλ' έπειδή έπειτα εξέλιπον οι Διάκονοι, από τας περισσοτέρας Έκκλησίας, καθώς και με την πείραν βλέπομεν όπου λείπουνσι και μάλιστα εις τά χωρία και εις τας πτωχικάς Έκκλησίας και έντευθεν συνέβαινε δυσκολία ό αυτός ιερεύς νά μεταδίδη χωριστά καθ' ένα, οικονομικώτατα και λυσιτελέστατα έπενοήθη ή λαβίς ίνα γενομένης της ένώσεως, μεταδίδη εύκόλως και μάλιστα εις τά νήπια" (Νικ. Άγιορείτου, Πηδάλιον, Σημ. ΡΑ' Καν. ΣΤ' Οίκ. Συνόδου, έκδ. Άστηρ, σ. 311). Επίσης, όσον άφορά στό χρόνο εισαγωγής της λαβίδος ό ίδιος Πατήρ τόν ύπολογίζει στις άρχές του 9ου αιώνος.

5. Άμέσως λέμε τό μικρό όνομά μας εύκρινώς για νά τό άκούσει ό ιερεύς, ώστε νά τό μνημονεύσει όταν θα μάς κοινωνεί, λέγοντας: "μεταλαμβάνει ό δούλος του Θεού... σώμα και αίμα Χριστού εις άφεσιν άμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον".

6. Άνοίγουμε τὸ στόμα μας καλὰ καὶ περιμένουμε τὸν ἱερέα νὰ βάλει μέσα τὴν λαβίδα, δηλ. τὸ κουταλάκι μὲ τὴ θ. Κοινωνία. Καὶ τότε κλείνουμε τὸ στόμα μας. Μερικοὶ δὲν ἀνοίγουν καλὰ τὸ στόμα τους ἢ τὸ κλείνουν πρὶν ἢ λαβίδα μὴ μέσα μὲ κίνδυνο νὰ ὑπάρξει ζημιά. Ὁ ἱερεὺς μόλις ὁ πιστὸς κλείσει τὸ στόμα του, τραβᾷ ἐξω τὴν λαβίδα καὶ ὁ πιστὸς καταπίνει τὴ θ. Κοινωνία. Οἱ ἔχοντες τεχνητὴ ὀδόντοστοιχία συνηθίζουν νὰ τὴν ἀφαιροῦν, ἐξ εὐλαβείας, διὰ νὰ μὴ παραμείνει σ' αὐτὴν κάποιος μαργαρίτης.

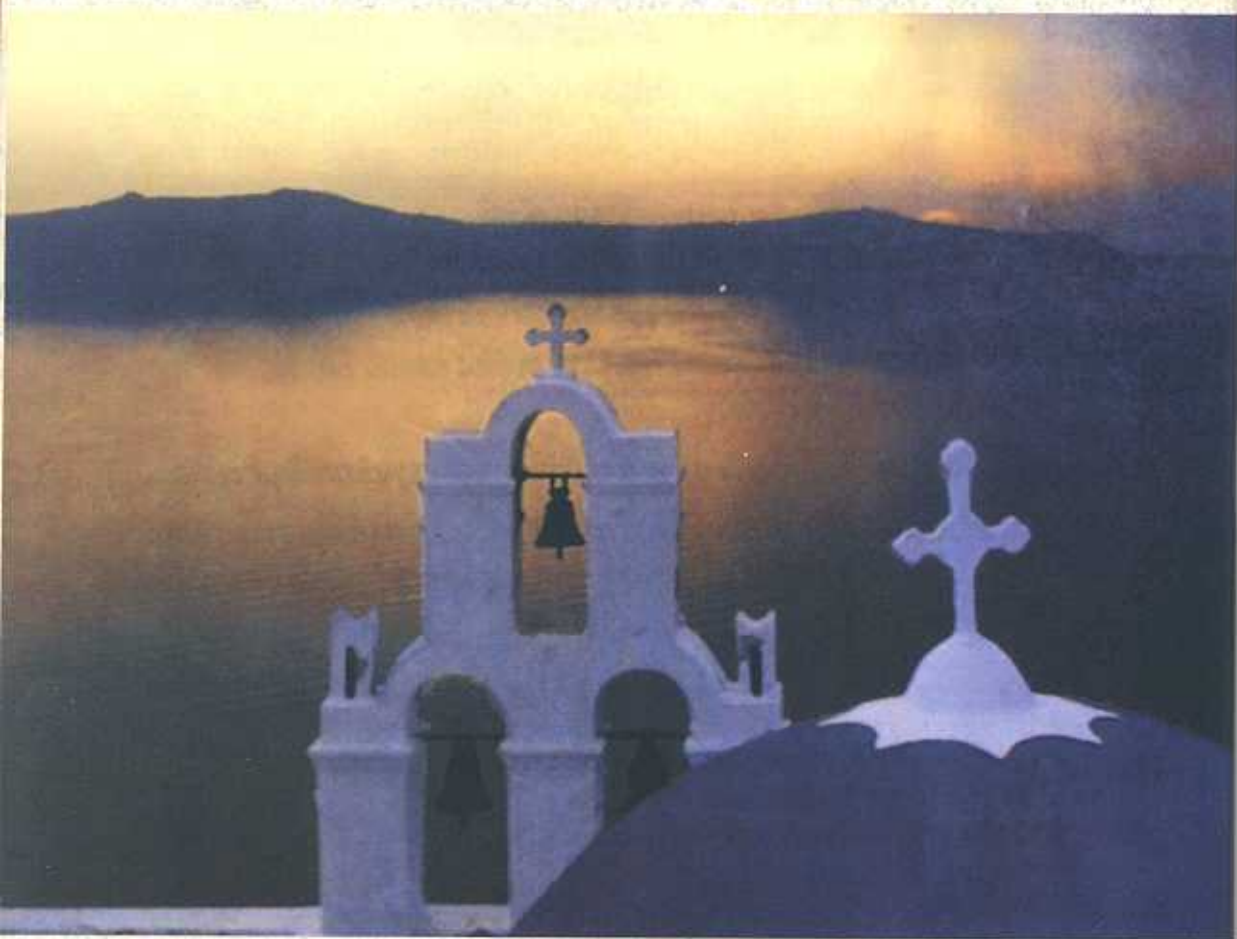
7. Ἀμέσως μετὰ μὲ τὸ κόκκινο πανί σκουπιζόμαστε στὸ στόμα καὶ τὸ ξαναδίνουμε στὸν ἱερέα ἢ στὸν ἐπομένο χριστιανό. Δὲν τὸ ἀφήνουμε νὰ κρεμασθῇ κάτω. Ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος ἂν κάτι ἔχει στάξει ἐπάνω στο πανί, τὸ καθαρίζουν μὲ τὴ γλῶσσα τους.

8. Ὁ κοινωνήσας πιστός κάνει τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ καί ἀπέρχεται προσευχόμενος.

9. Καλόν εἶναι νά διαβάζουμε τήν Εὐχαριστία δηλ. τίς εἰδικές εὐχές που ἡ Ἐκκλησία ἔχει συντάξει γιά νά διαβάζονται αὐτή τήν ὥρα. Εἶναι ἡ ἀπόδοση εὐχαριστιῶν καί εὐγνωμοσύνης πρὸς τόν κατοικήσαντα ἐντός μας Λυτρωτὴν καί Κύριόν μας. Τίς βρίσκει κανεῖς εὐκολα στό λειτουργικό βιβλιαράκι.

10. Ἀποσυρόμεθα σέ ἡσυχο μέρος, ἀφοῦ φάμε τό ἀντίδωρο πού πήραμε ἀπομακρυνόμενοι ἀπό τό Ἅγ. Ποτήριο. Τό ἀντίδωρο τό παίρνουμε ὡς ἐκ περισσοῦ. Ἐλάβαμε τό Δῶρο διὰ τῆς θ. Κοινωνίας. Δέν μᾶς χρειάζεται ἀντί - δῶρον. Ὅμως ἐπιβάλλεται μετὰ τῆ θ. Κοινωνία κάτι νά φάμε καί νά πιοῦμε γιά νά ξεπλύνουμε τό στόμα μας ἀπό τῆ θ. Κοινωνία. Τό ἀντίδωρο βοηθᾷ στό καθάρισμα τοῦ στόματός μας ἀπό ὑπολείμματα μαργαριτῶν. Ἄν, ἐπιστρέφοντας στό σπίτι μας πιοῦμε καί νερό, αὐτό ὁλοκληρώνει τή διαδικασία. Παλαιότερα ἡ Ἐκκλησία προσέφερε στοὺς κοινωνοῦντες μέσα σέ ποτήρι κόκκινο κρασί γιά νά πλύνουν, πίνοντάς το, τὰ δόντια των ("Πλυσιδόντιον" λέγεται). Αὐτό καταργήθηκε γιά τεχνικούς λόγους.

ΠΩΣ ΓΙΝΟΤΑΝ Η Θ. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

"Καὶ ὁ μὲν Ἐπίσκοπος νὰ δίδει τὴν προσφορά λέγοντας Σῶμα Χριστοῦ, ἐνῶ ἐκεῖνος πού τὴν δέχεται νὰ λέει· Ἀμήν. Ὁ Διάκονος πάλι κρατεῖ τὸ ποτήριο καὶ δίνοντας νὰ λέει· Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ποτήριο ζωῆς. Καὶ ἐκεῖνος πού πίνει νὰ λέει· Ἀμήν. Νὰ λεγεται ἐπίσης ὁ 33ος ψαλμὸς ὅταν μεταλαμβάνουν ὅλοι οἱ ὑπόλοιποι. Καὶ ὅταν μεταλάβουν ὅλοι καὶ ὅλες, οἱ διάκονοι, ἀφοῦ πάρουν ὅτι περισσεύσαν, νὰ τὰ μεταφέρουν στὰ παστοφῶρια. Καὶ ὅταν παύσει ὁ ψάλτης νὰ λέει, ἀφοῦ μεταλάβουμε τὸ πολυτίμο σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἄς εὐχαριστήσουμε αὐτόν πού μᾶς ἀξίωσε νὰ μεταλάβουμε τὰ ἅγια μυστήριά του καὶ ἄς παρακαλέσουμε νὰ μὴ ἀποβοῦν σὲ καταδίκη μας, ἀλλὰ πρὸς σωτηρία μας, πρὸς ὠφέλεια τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, πρὸς διατήρηση τῆς πίστεως, πρὸς ἄφεση ἁμαρτιῶν, πρὸς ζωὴ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος".

(Αποστολικαὶ Διαταγαὶ Η', ΕΠΕ 1, 439)

"Τοῦ Δείπνου Σου τοῦ Μυστικοῦ σήμερον Υἱέ Θεοῦ κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γάρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰούδας, ἀλλ' ὥς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου".

(Λειτουργικός Ὕμνος)

Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΔΕΝ ΜΕΤΑΔΙΔΕΙ ΑΡΡΩΣΤΕΙΕΣ!

Ενδέχεται μερικοί χριστιανοί νά διερωτώνται μήπως ή χρήση κοινής λαβίδας για όλους ένεχει τόν κίνδυνο μόλυνσης, έν όψει μάλιστα και του AIDS. Καί μόνον μιά τέτοια σκέψη είναι βέβηλη και βλάσφημη και άμαρτωλή. Η θ. Κοινωνία είναι "φάρμακον άθανασίας" και όχι αίτια θανάτου. Τό Σώμα και τό Αίμα του Χριστού μας καθαρίζει άπό τις άμαρτίες, μας χαρίζει ζωήν αιώνιον, μας καθαγιαζει, είναι πηγή ζωής και άφθαρσίας. Πώς μπορεί νά διανοηθή κανείς ότι είναι δυνατόν νά μεταδοθής με αυτήν ή όποιαδήποτε μολυσματική νόσος;

Ποτέ δέν παρουσιάσθη έστω και ένα κρούσμα τέτοιας μόλυνσης. Ούτε καν στους ιερείς των νοσοκομείων ή παλαιότερα των λεπροκομείων, που όπως είναι γνωστόν καταλύουν στό τέλος δηλ. καταναλώνουν τρώγοντας και πίνοντας ό,τι έχει μείνει μέσα στό "Αγ. Ποτήριον".

Οί χριστιανοί που έχουν τέτοιους λογισμούς θά πρέπει νά ενισχύσουν την πίστιν τους και νά μη αφήνουν τόν πειρασμό νά τους ταραζει. Η κοινωνία του Άρτου και του Ποτηρίου είναι ένα θαύμα της αγάπης του Θεού. Τό θαύμα αυτό έπεκτείνεται σέ όλη την έκταση της ζωής μας και καλύπτει τά πάντα.

"Γενέσθω μοι ό άνθραξ του παναγίου Σου Σώματος και του Τιμίου Σου Αίματος εις άγιασμόν και φωτισμόν και ρώσιν της ταπεινής μου ψυχής και του σώματος...".

(Λειτουργικός Ύμνος)

ΑΠΟΦΥΓΗ ΑΤΟΠΗΜΑΤΩΝ

Ἡ ἀγνοία τίς περισσότερες φορές καθώς καί ἡ ἔλλειψη ἐπίγνωσης ὁδηγεῖ ἱερεῖς καί πιστοὺς σέ βαρειά, ἐν σχέσει μέ τή θ. Κοινωνία, λειτουργικά καί ἄλλα ἀτοπήματα, πού πρέπει νά ἀποφεύγωνται. Μνημονεύουμε τά κυριότερα ἐξ αὐτῶν:

1. Ἡ θ. Κοινωνία νά μὴ προσφέρεται στήν ὥρα της καί ἀπό τῆς ἐπισήμου Πύλης, ἀλλά ἀργότερα καί ἀπό τίς διπλανές θύρες.

Πρέπει νά γίνεи κατανοητό ὅτι ὅλη ἡ θ. Λειτουργία ἕνα σκοπό ὑπηρετεῖ: τήν μεταβολή τοῦ ψωμοῦ καί τοῦ κρασιοῦ σέ Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ καί τή μετάδοσή των στοὺς πιστοὺς.

Τό κεντρικότερο ἐπομένως σημεῖο τῆς θ. Λειτουργίας εἶναι ὅταν ὁ λειτουργός ἱερεὺς καλεῖ τοὺς πιστοὺς νά κοινωνήσουν. "Μετά φόβου Θεοῦ, πίστεως καί ἀγάπης προσέλθετε".

Ἐδῶ, λοιπόν, παρατηρεῖται ἐνίοτε τό φαινόμενο νά ἐπιδεικνύει μέν τό Ἅγιον Ποτήριον ὁ ἱερεὺς στοὺς πιστοὺς ἀπό τῆς Ὁραίας Πύλης καί ἀντί νά κοινωνήσῃ ἐκεῖ τοὺς προσερχόμενους, νά τοὺς παραπέμπει στίς διπλανές θύρες, συνεχίζοντας τή θ. Λειτουργία. Πρόκειται γιά ἀνακολουθία καί ἀνευλάβεια. Ἐνῶ δέ κανεῖς δέν ἔχει κοινωνήσῃ ἀπό τοὺς πιστοὺς, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ: "Ὁρθοί, μεταλαβόντες..." (ἐνῶ δέν ἔχομε μεταλάβει, ὁ χορὸς τῶν ψαλτῶν ψάλλει: "Εἶδομεν τό φῶς τό ἀληθινόν, ἐλάβομεν πνεῦμα ἐπουράνιον..." (ἐνῶ τίποτε δέν ἐλάβαμε).

Ἡ θ. Κοινωνία δέν εἶναι πάρεργον. Εἶναι τό κεντρικότερο σημεῖο τῆς ὅλης Λειτουργίας καί ἀξίζει νά προσεχθῇ ἰδιαίτερως.

Ἡ κακὴ αὕτῃ συνήθεια μοιάζει μέ ἕνα εἶδος τιμωρίας τῶν καλῶν χριστιανῶν, πού παραπέμπονται νά κοινωνήσουν ἀπό τὴ διπλανή θύρα, διότι πρέπει οἱ μὴ κοινωνοῦντες νά μὴ καθυστερήσουν περιμένοντες τοὺς κοινωνοῦντες νά τελειώσουν! Πρόκειται γιά παραλογισμό.

2. Ἡ μαζική προσέλευση χιλιάδων πιστῶν γιά Μετάληψη χωρίς τήν δέουσα προετοιμασία.

Τοῦτο παρατηρεῖται τό Μ. Σάββατο, Παραμονές Μεγ. Ἑορτῶν κλπ. Κατά χιλιάδες προσέρχονται οἱ ἄνθρωποι νά μεταλάβουν χωρίς ἐπίγνωση, χωρίς εὐλάβεια, χωρίς προετοιμασία. Μπαίνουν στήν ἐκκλησία καί βγαίνουν ἀμέσως μόλις κοινωνήσουν. Νομίζουν πῶς ἐξεπλήρωσαν ἕνα τυπικό χρέος. Πόσο ἔξω πέφτουν!

3. Τό νά ἐρωτᾷ κανεῖς τόν Πνευματικό του κάθε φορά πού θέλει νά κοινωνήσῃ.

Δέν χρειάζεται τέτοια ἄδεια κάθε φορά, ὅταν πρόκειται γιά συνειδητούς χριστιανούς πού ζοῦν χριστιανική ζωή καί ἔχουν ἀπό τόν Πνευματικόν τους τήν διαρκoύς ἰσχὺς ἁδeiaν του νά κοινωνοῦν σέ τακτά χρονικά διαστήματα. Μόνον ἂν μεσολαβήσῃ κάποιο θανάσιμο ἁμάρτημα, ἐπιβάλλεται ἡ προσφυγή στό Μυστήριο τῆς μετανοίας.

4. Ἡ ἀποχώρηση μερικῶν Χριστιανῶν πρὶν ἀπό τή θ. Κοινωνία.

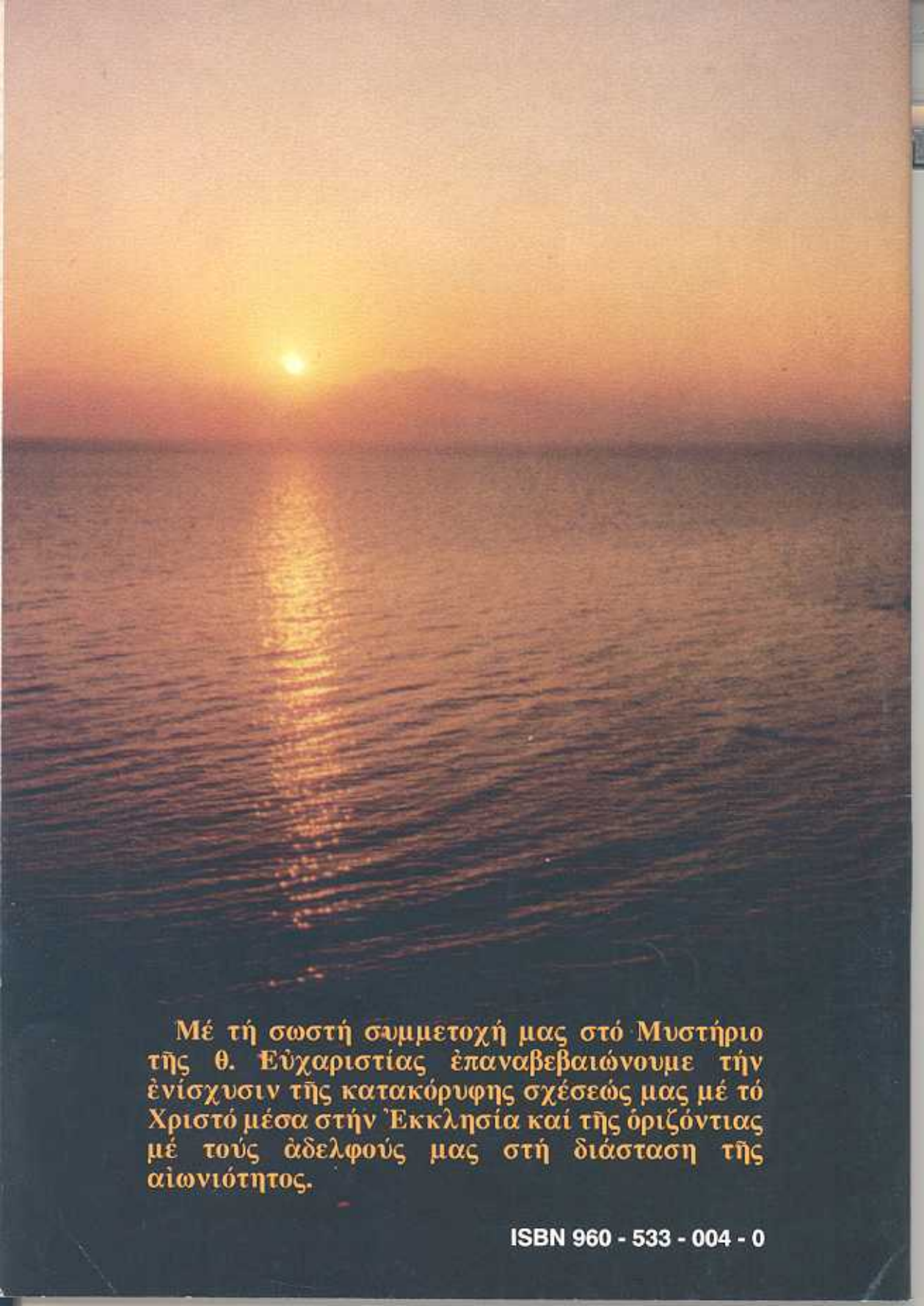
Τοῦτο συνιστᾷ περιφρόνηση πρὸς τό Μυστήριον καί ἀταξία. Γι' αὐτό ἀπαγορεύεται καί τιμωρεῖται αὐστηρά μέ ἀφορισμό (Θ. Κανὼν Ἀγ. Ἀποστόλων).

"Ὁ τοῦ παρόντος Κανόνος διορισμός δριμυτατός ἐστίν· ἀφορίζει καί τοὺς ἐκκλησιάζοντας καί μὴ παραμένοντας μέχρι τέλους, μηδὲ μεταλαμβάνοντας".

Βαλσαμών, Πατριάρχης Ἀντιοχείας ἐρμηνευτὴς τῶν Ἱ. Κανόνων

Μετά φόβου Θεοῦ, πίστεως καί
ἀγάπης προσέλθετε!

Μέ τή σωστή συμμετοχή μας στό Μυστήριο
τῆς Θ. Εὐχαριστίας ἐπαναβεβαιώνουμε τήν
ἐνίσχυσιν τῆς κατακόρυφης σχέσεώς μας μέ τό
Χριστό μέσα στήν Ἐκκλησία καί τῆς ὀριζόντιας
μέ τούς ἀδελφούς μας στή διάσταση τῆς
αἰωνιότητος.

ISBN 960 - 533 - 004 - 0